

VOLGNUMMER
143-2014

DATUM
18-11-2014

TEAM
BCZ-Concernzaken

CORRESPONDENTIENUMMER
2014-44542

BIJLAGEN
Div.

RAADSCOMMISSIE
Algemene Zaken & Middelen

ONDERWERP RAADSVORSTEL
Controleprotocol en normenkader

STELLER
F.W.T. (Freddy) Jetten / 47 54
freddy.jetten@maastricht.nl

AAN DE GEMEENTERAAD,

1. Samenvatting

Als opdrachtgever voor de jaarrekeningcontrole stelt de raad jaarlijks het controleprotocol vast. Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de uitvoering van de accountantscontrole. Het controleprotocol voor de accountantscontrole van de jaarrekening 2014 wordt nu ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Jaarlijks stelt de raad het controleprotocol inclusief de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties opnieuw vast. De percentages die de raad hierbij hanteert wijzigen niet ten opzichte van vorig jaar.

De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van het normenkader ligt bij het college. De inventarisatie externe en interne wet- en regelgeving (bijlage 1, behorende bij het controleprotocol) is net als vorig jaar geactualiseerd. Het betreft marginale wijzigingen, met als voornaamste de overheveling van Buurtgericht werken van programma 2 naar programma 5/6. Het normenkader specifieke uitkeringen is geactualiseerd op basis van informatie van het ministerie van BZK (bijlage 2, behorende bij het controleprotocol).

Voorts opgenomen zijn de begrote mutaties in de reserves welke in het kader van het begrotingscriterium al bij de marap 2014 kritisch zijn doorgenomen. Op basis van voortschrijdend inzicht is een nieuwe prognose gemaakt van de stortingen en onttrekkingen in de reserves. Daar waar nodig zijn de mutaties in de reserves, via de begrotingswijziging bij de marap aangepast. Ook is nog een aantal aanvullende begrotingswijzigingen opgenomen die betrekking hebben op de mutaties in de reserves.

Tot slot is ook de opdrachtbevestiging accountantscontrole 2014 van de gemeente Maastricht opgenomen.

2. Beslispunten

1. Het controleprotocol 2014 (inclusief bijlage 1 en 2) vast te stellen.
2. De begrotingswijzigingen vast te stellen.
3. Kennis te nemen van de opdrachtbevestiging van de jaarrekeningcontrole 2014 door de accountant.

VOLGNUMMER
143-2014

3. Aanleiding

Als opdrachtgever voor de jaarrekeningcontrole stelt de raad jaarlijks het controleprotocol vast. Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de uitvoering van de accountantscontrole.

De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van het normenkader ligt bij het college.

4. Relatie met bestaand beleid

In de controleverordening Gemeente Maastricht (92-2003) die de raad in oktober 2003 heeft vastgesteld, is aangegeven dat de accountant het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties controleert. Hij doet dit op basis van het door de raad vastgestelde controleprotocol.

5. Gewenst beleid en mogelijke opties

Niet van toepassing.

6. Duurzaamheid en gezondheid

Niet van toepassing.

7. Personeel

Niet van toepassing.

8. Informatie en automatisering

Niet van toepassing.

9. (Duurzame) aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. IBOR beheersparagraaf

Niet van toepassing.

11. Financiën

Niet van toepassing.

VOLGNUMMER
143-2014

12. Voorstel

1. Het controleprotocol 2014 (inclusief bijlage 1 en 2) vast te stellen.
2. De begrotingswijzigingen vast te stellen.
3. Kennis te nemen van de opdrachtbevestiging van de jaarrekeningcontrole 2014 door de accountant.

13. Vervolg / Planning

De accountant is nu bezig met de tussentijdse controle en start begin maart 2015 met de eindejaarscontrole van de jaarrekening zodat de jaarrekening 2014 inclusief de accountantsverklaring medio 2015 door de raad kan worden vastgesteld.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

P.J. Buijtels.

De Burgemeester,

O. Hoes.

Raadsvoorstel

BIJLAGE

1

VOLGNUMMER

143-2014

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 18 november 2014,
organisatieonderdeel BCZ-Concernzaken, no. 2014-44542 ;

gehoord de commissie Algemene Zaken & Middelen

BESLUIT:

1. Het controleprotocol 2014 (inclusief bijlage 1 en 2) vast te stellen.
2. De begrotingswijzigingen vast te stellen.
3. Kennis te nemen van de opdrachtbevestiging van de jaarrekeningcontrole 2014 door de accountant.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 16 december 2014.

De Griffier,

De Voorzitter,

Raadsbesluit

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2014 VAN DE GEMEENTE MAASTRICHT

---

1. Inleiding

Ernst & Young heeft op grond van de raamovereenkomst de opdracht om de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 van de Gemeentewet (GW) voor de gemeente Maastricht uit te voeren. De opdracht betreffende de jaarrekeningcontrole 2014 is op 15 juli 2011 door de accountant aanvaard. Object van controle is de jaarrekening 2014 en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar 2014 zoals uitgeoefend door of namens het college van de gemeente Maastricht.

Vanaf verslagjaar 2004 is de reikwijdte van het accountantsoordeel verruimd; de accountant geeft naast een oordeel over het getrouwe beeld ook een oordeel over rechtmatigheid. Vanaf verslagjaar 2006 is het principe 'single information en single audit' (SISA) ten aanzien van een aantal specifieke uitkeringen van toepassing. Bij "single information" hoeft de gemeente niet speciaal een aparte verantwoording voor het Rijk op te stellen, maar kan het eigen jaarverslag daarvoor worden gebruikt. In een bijlage bij de jaarrekening wordt de verantwoordingsinformatie opgenomen over specifieke uitkeringen die het Rijk nodig heeft om de specifieke uitkering te kunnen beoordelen. Met 'single audit' wordt bedoeld dat voor de controle van de besteding van deze specifieke uitkeringen gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de jaarrekening door de accountant.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 GW bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 GW (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW (Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten) evenals de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NIVRA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen 'in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen'. Het gaat hier dus om financiële rechtmatigheid en niet om het juridisch begrip rechtmatigheid (= het voldoen aan wet- en regelgeving). In paragraaf 5 zal worden aangegeven aan welke wettelijke regelingen van toepassing zijn bij de rechtmatigheidscontrole 2014.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringtoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en deelwaarnemingen en extrapolaties.

Goedkeuringstoleranties voor getrouwheid en rechtmatigheid

In het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Provinciale Staten en Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de controleverklaring. De minimumeisen zijn weergegeven in de volgende tabel.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren. De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. Toepassing van bovengenoemde goedkeuringstoleranties betekent voor onze gemeente op basis van de begroting 2014 dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 4,7 mln. en een totaal van onzekerheden van circa € 14,1 mln. de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

In het schema hierna is de goedkeuringstolerantie opgenomen zoals deze aan de raad wordt voorgesteld voor het controlejaar 2014 voor de onderdelen rechtmatigheid én betrouwbaarheid.

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Rapporteringtoleranties

Naast de goedkeuringstoleranties onderscheiden we de rapporteringtolerantie. Deze kan als volgt worden gedefinieerd: De rapporteringtolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringtolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Vooral door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

De rapporteringtolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80%, van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag zoals € 100.000. De rapporteringtoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt. De rapporteringtolerantie wordt door de raad vastgesteld met inachtneming van bovengenoemde minimumeisen. De accountant richt de controle in rekening houdend met de rapporteringtolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

Voor het al dan niet opnemen van bevindingen in het verslag, zal de accountant een rapporteringtolerantie van € 100.000 voor de getrouwheid van de jaarrekening en € 250.000 voor de rechtmatigheid hanteren.

Specifieke Uitkeringen

Hiervoor is aangegeven dat vanaf verslagjaar 2006 het principe 'single information en single audit' (SISA) ten aanzien van een aantal specifieke uitkeringen van toepassing is. Hieronder volgt een toelichting op de rapportering- en goedkeuringstoleranties die daarbij gehanteerd zullen worden.

Bij besluit van 4 juli 2006 inzake single information en single audit voor specifieke uitkeringen heeft de minister van BZK het volgende aangegeven betreffende de rapporteringtolerantie. In het verslag van bevindingen van de accountant wordt per specifieke uitkering gerapporteerd met een rapporteringtolerantie gebaseerd op de lasten van de specifieke uitkering in het verantwoordingsjaar of, bij meerjarige financiële afrekening op basis van prestatieafspraken, gebaseerd op het totale voorschot per specifieke uitkering, in alle gevallen met een ondergrens van te melden bevindingen van:

- a. € 10.000 indien de lasten kleiner dan of gelijk aan € 100.000 zijn;
- b. 10 % indien de lasten groter dan € 100.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 zijn;
- c. € 100.000 indien de lasten groter dan € 1.000.000 zijn.

Hierover zijn in het hiervoor genoemde besluit geen voorschriften opgenomen. Daar de verantwoording van de specifieke uitkeringen een onderdeel zijn van de jaarrekening wordt voorgesteld om voor wat betreft de getrouwheid en de rechtmatigheid dezelfde goedkeuringstoleranties te handhaven die ook voor de overige onderdelen van de jaarrekening (zie bovenstaande tabellen) van toepassing zijn. In bijlage 2 is de betreffende wet- en regelgeving per specifieke uitkering opgenomen.

4. Rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidcontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat de gerealiseerde baten en lasten in overstemming zijn met de door de raad vastgestelde (programma)begroting inclusief begrotingswijzigingen. Overschrijdingen van de programmabegroting moeten mogelijk als onrechtmatige bestedingen worden aangemerkt. Of daadwerkelijk sprake is van onrechtmatige bestedingen is er mede van afhankelijk of bestedingen al dan niet in overeenstemming zijn met het door de raad geformuleerde beleid. Daarnaast dient bij de beoordeling in aanmerking te worden genomen of tegenover de extra lasten tevens extra baten staan en of mogelijke (dreigende) begrotingsoverschrijdingen tijdig aan de raad zijn gemeld. De raad beslist uiteindelijk over de verwijtbaarheid van begrotingsoverschrijdingen.

M&O-criterium

De gemeente dient beleid te voeren om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De accountant beoordeelt de kwaliteit van de beheersingsmaatregelen die misbruik en oneigenlijk gebruik voorkomen en of deze maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Aan bestedingen en inningen van gelden zijn voorwaarden verbonden die zijn opgenomen in externe en interne regelgeving. In bijlage 1 is de relevante externe en interne regelgeving opgenomen. De accountant beoordeelt in hoeverre in de organisatie voldoende beheersingsmaatregelen zijn opgenomen om te waarborgen dat aan die elementen van deze relevante wet- en regelgeving, die van belang zijn voor het financieel beheer, wordt voldaan.

5. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing (inkadering begrip rechtmatigheid)

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2014 is limitatief gericht op:

- a) De naleving van wettelijke kaders zoals die in de kolom 'Wetgeving extern' van het normenkader (bijlage 1 en 2 van dit protocol) zijn opgenomen. Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen;
- b) De naleving van de volgende kaders:
  - de programmabegroting;
  - financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
  - de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
  - de verordening periodiek onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid ex art 213a Gemeentewet;
- c) En de overige kaders zoals opgenomen in de kolom "Regelgeving intern" van het normenkader (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

Collegebesluiten vallen niet onder het rechtmatigheidsoordeel m.u.v.:

- a) collegebesluiten die betrekking hebben op financiële beheershandelingen, die een nadere uitwerking bevatten van:
  - hetzij externe regelgeving;
  - hetzij een door de raad vastgestelde verordening;
  - en waarbij in de externe regelgeving en/of de door de raad vastgestelde verordening wordt aangegeven dat een dergelijk collegebesluit moet worden genomen.

Indien in de externe regelgeving of eigen verordening alleen de verplichting tot het opstellen en nemen van een besluit is opgenomen, zal de accountant alleen onderzoeken of dit besluit ook daadwerkelijk door het college is vastgesteld. Indien in de externe of eigen regelgeving ook eisen aan het collegebesluit zijn opgenomen wordt ook gecontroleerd of het college die

bepalingen bevat. Uiteraard wordt tevens vastgesteld of er voldoende interne beheersingsmaatregelen in de organisatie zijn opgenomen die waarborgen dat overeenkomstig deze besluiten wordt gehandeld.

- b) collegebesluiten ten aanzien van aanbestedingen en ten aanzien van subsidies. De reden voor deze uitzondering is vooral de externe werking van collegebesluiten.

6. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant conform artikel 7 van de Controleverordening gemeente Maastricht:

- Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan de raad en zendt een afschrift hiervan aan het college.
- In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel-)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet van bestuurlijk belang aan de ambtenaar van wie het geldelijk beheer, het vermogensbeheer, de administratie en de beheersdaden zijn gecontroleerd, het management van het organisatieonderdeel waar de ambtenaar werkzaam is, de (concern-) controller en de teammanager financiën dan wel andere daarvoor in aanmerking komende ambtenaren.
- In kader van de procedure hoor en wederhoor worden de controleverklaring en het verslag van bevindingen voor verzending aan de raad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren.
- De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarrekening het verslag van bevindingen met (een voor dit doel door de raad ingestelde vertegenwoordiging van) de raad.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Geïdentificeerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de raad, zodat deze de door het college opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlagen:

1. Inventarisatie externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeente Maastricht;
2. Inventarisatie wet- en regelgeving inzake de specifieke uitkeringen.

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
1 Bestuur en dienstverlening				
1001	Bestuur	SSC	Gemeentewet	
1002	Bestuur en (eu)-regionale samenwerking	B&O		
1003	Raad	SSC	Gemeentewet	
1004	Concernstaf	CZ		
1005	Interne dienstverlening	SSC		
	F&AT		Wet op de jaarrekening	
			Wet op de Omzetbelasting	
			Wet op de loonbelasting	
			Wet op de vennootschapsbelasting	
			BBV	
			Wet FIDO	
	P&O		Invorderingswetgeving	
			Burgerlijk Wetboek 1	Arbeidsvoorwaardenreglement Gemeente Maastricht (AGM)
			Jurisprudentie	Arbeidsvoorwaardenreglement gemeente Maastricht voor griffie medewerkers
			Ambtenarenwet	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Maastricht 2006
			Gemeentewet	Uitvoeringsregelingen AGM
			Rijksambtenarenreglement	Sociaal statuut
			CAR/UWO	
			WOR	
			Wet Arbeid en Zorg	
			Wet kinderopvang	
			Wet gelijke behandeling voor mannen en vrouwen	
			Algemene wet gelijke behandeling	
			Wet gelijke behandeling op grond van handicap en chronische ziekte	
			Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	
			Wet aanpassing arbeidsduur	
			Arbeidstijdenwet	
			Wet arbeid vreemdelingen	
			Wet bescherming persoonsgegevens	
			Algemene termijnenwet	
			Wet openbaarheid van bestuur	
			Arbo-wet+uitvoeringsregelingen en voorschriften	
			Wet op de loonbelasting	
			Regeling rechtspositie wethouders	
			Rechtspositiebesluit wethouders	
			Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden	
			regeling rechtspositiebesluit burgemeesters	
			Regeling rechtspositie burgemeesters	
			Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	
			Pensioenwet	
			Pensioenreglement Abp	
			Wet arbeidsongeschiktheid	
			Ziektewet	
			Werkloosheidswet	
			sociale verzekeringswetten	
	Communicatie		Wet Openbaarheid van Bestuur	
	O&I			Handboek procesmanagement
	Kabinet & Bestuurssecretariaat		Wet Openbaarheid Bestuur	Verordening Klachtenbehandeling
			Opiumwet	Aanwijzingsbesluit BIBOB risicogebied;
			Drank- en Horecawet	Beleidslijn Wet BIBOB gemeente maastricht
			Algemene wet bestuursrecht	Nota cameratoezicht
			Gemeentewet	Verordening Gebiedsaanwijzing
			Wet Bijzondere Opnemng Psychiatrische Ziekenhuizen	Convenant Ketensamenwerking Bestuurlijke Aanpak Georganiseerde Criminaliteit Limburg-Zuid
			Wet Politierregisters	Aanwijzingsbesluit Veiligheidsrisicogebied;
			Woningwet	Verordening Stedelijke Onderscheidingen;
			Wet BIBOB	Legesverordening
			Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek	Beleidsregel slecht levensgedrag bij coffeeshops
			Algemene wet op het binnentreden	Algemene Plaatselijke verordening
			Wet openbare manifestaties en zondagswet	Beleidsregels inzake toepassing artikel 13b Opiumwet
			Wet OM-afdoening	Beleidsregels inzake toepassing artikel 174a Gemeentewet
1006	Publieke dienstverlening	PD	Nederlands en Internationaal Privaatrecht	Reglement Burgerlijke Stand
			Burgerlijk Wetboek	reglement voor de BRP
			Besluit Burgerlijke stand	Verordening BRP
			Gemeentewet	beheerregeling BRP / reglement BRP
			Consulaire Wet	legesverordening burgergerichte diensten Maastricht
			Consulaire Besluit	
			Wet rechten burgerlijke stand	
			Wet vorm van de eed	
			Algemene Termijnenwet	
			Eedswet 1971	
			Algemene Wet Bestuursrecht	
			Regeling papier en schrijfmiddelen voor de burgerlijke stand 1994	
			Burgerlijk Wetboek Boek 10	
			diverse overeenkomsten op het gebied van de burgerlijke stand	
			Wet BRP	
			Rijkswet Nederlandschap	
			Vreemdelingenwet 2000	
			Vreemdelingenbesluit 2000	
			Voorschrift vreemdelingen 2000	
			Besluit naturalisatietoets	
			Besluit verkrijging en verlies Nederlandschap	
			diverse privaatrechtelijke AMVB's	
			Europees Nationaliteits verdrag	
			Paspoortwet	
			Paspoortuitvoeringsregeling Nederland	
			Wegenverkeerswet 1994	
			Reglement Rijbewijzen	
			Ministeriële regelingen en overige regelingen betreffende rijbewijzen	
			Circulaires betreffende rijbewijzen	
			Wet WBP	
			Kieswet	

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
			Kiesbesluit	
			Legesbesluit	
			Begraafplaatsenbesluit	
			Wet op de Lijkbezorging	
			Besluit op de lijkbezorging	
			Lijkomhuyselbesluit	
			Wet justitiële gegevens	
			circulaire van het Ministerie van Justitie inzake de legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen van 2 mei 2006, kenmerk 5411611/06/6	
			De Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (miv 01-10-2009)	
			Legesbesluit akten burgerlijke stand	
			Wet voorkoming schijnhuwelijken	
			Wet algemene bepalingen	
	BCZ Concernzaken	BCZ	Algemene Termijnwet	Leidraad Invordering Gemeentelijke Belastingen Maastricht
			Algemene Wet Bestuursrecht	legesverordening burgergerichte diensten Maastricht
			Gemeentewet	Verordening rioolheffing Maastricht
			Algemene Wet inzake Rijksbelastingen	Verordening reclamebelasting
			Wet WOZ	verordening reinigingsheffingen Maastricht
			Voorschriften waarderingskamer	
			Algemene wet op het binnentreden	
			Besluit gegevensverstrekking gemeentelijke belastingheffing	
			Besluit proceskosten bestuursrecht	
			Burgerlijk wetboek gemeentewet	
			geschillenregeling Waarderingskamer	
			Invorderingswet	
			Monumentenwet 1988	
			Natuurschoonwet 1928	
			Pachtwet	
			Wet milieubeheer	
			Wet persoonsregistraties	
	Publieke Dienstverlening	PD		Dienstverlening
2 Integrale veiligheid				
2007	Beleidsvoorbereiding integrale veiligheid	B&O	Gemeentewet	APV
			SIV-regeling	
2008	Wijkgericht beheer	B&O	Wet Economische delicten	
			Gemeentewet	APV
			Wet op de openlucht recreatie	aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
			Plantenziektewet	
			Veewet	
			Gezondheids- en welzijnswet voor dieren	
			Binnenvaartpolitiereglement	
			Binnenschepenwet	
			(nieuwe) Wet Ruimtelijke ordening	
			Monumentenwet	
			Drank- en horecawet	
			Wet Openbare Manifestaties	
			Zondagswet	
			Wetboek van Strafrecht	
			Algemene wet bestuursrecht	
			WABO	
2014	Preventie jeugdcriminaliteit / sociale veiligheid	V&L		APV
3 Economie en werkgelegenheid				
3001	Economische motor	B&O	Staatssteunregeling	Economische visie, creative industrie/mode, Centrum Management, nota governance
3002	Magisch Maastricht	B&O	DHW, BIBOB, VWA	Raadsnota evenementenbeleid (onderdeel regel bezetting pleinen), terrassenbeleid
3003	Kenniseconomie	B&O	wetgeving op het gebied van onderwijs en volksgezondheid	
3004	Lobby en fondswerving	B&O		
3005	Arbeidsmarktbeleid	B&O		Verordening 'Subsidies Evenementen in de Openbare Ruimte Maastricht' beleid vlaggen en banieren
3006	Vrijtijdseconomie en evenementen	B&O		
3007	Economie algemeen	B&O	Winkeltijdenwet	Winkeltijdenverordening
4 Sociale Zekerheid				
4022	Wet Werk en Bijstand	B&O	Wet Werk en Bijstand	Verordening toeslagen en verlagingen WWB 2013 Afstemmingsverordening WWB 2013 Re-integratieverordening Wet werk en Bijstand Verordening Cliëntenparticipatie Besluit Krediethypotheken Pandrecht 2004 Verordening krediethypotheek en pandrecht 2004 Uitvoeringsbesluit Hoogwaardig handhaven 2005 Verordening langdurigheidstoelag WWB 2013 Verordening handhaving WWB/IOAW/IOAZ 2013
4023	Bijstandsbesluit zelfstandigen	B&O	Sociale en fiscale wetgeving	
4024	IOAW/IOAZ	B&O	IOAW en IOAZ	Afstemmingsverordening IOAW/IOAZ 2013
4026	Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK)	B&O	WWIK	
4027	Wet Investeren Jongeren	B&O		Verordening toeslagen en verlagingen WIJ Afstemmingsverordening WIJ 2010 Besluit Krediethypotheken Pandrecht 2004 Verordening krediethypotheek en Pandrecht 2004 Verordening handhaving WWB/IOAW/IOAZ 2013 Nieuwe gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg Beleidsplan wet gemeentelijke schuldhulpverlening
4030	Bijzondere controle	B&O	Wet Werk en Bijstand/IOAW/IOAZ	
4031	Schuldhulpverlening	B&O	Wet op kredietbeheer	
4037	Wet sociale werkvoorziening (WSW)	B&O	Wet gemeenschappelijke regelingen WSW	Verordening persoonsgebonden budget WSW 2008 Verordening cliëntenparticipatie WSW 2008 Verordening wachlijstbeheer WSW 2008
			Uitvoeringsovereenkomst WSW	
			Uitvoeringsovereenkomst begeleid werken.	
4039	Kinderopvang	B&O	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	Verordening kinderopvang Gemeente Maastricht Reintegratieverordening Maastricht 2008
	Inburgering		Wet inburgering	Verordening inburgering / Wijziging verordening inburgering 2013
	Social return			
5/6 Samenleven				
	Ontmoeting en participatie	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Algemene wet bestuursrecht	Raadsnota Maastricht Confetti

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
	Buurtgericht Werken			Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg
	Informatie & Advies	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Algemene wet bestuursrecht	Gemeenschappelijke regeling Subsidiëring ADV-Limburg
			Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	Raadsnota Beleidsvoorstel ADV-Limburg
	Ondersteuning vrijwilligers en informele zorg	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Raadsnota Maastricht Confetti Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Algemene wet bestuursrecht	Raadsnota Maastricht Confetti
				Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht
				Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg
	Opvoeding en ontwikkeling	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Algemene wet bestuursrecht	Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid Limburg 2012-2015 "Een gezonde Koers voor Zuid Limburg!" (RB 74-2011, d.d. 31 mei 2011)
			Wet kinderopvang (Wko)	Raadsnota Maastricht Confetti
			Tijdelijke regeling CJG	Raadsnota werkwijze en criteria SMI kinderopvang (RB 46-2012, d.d. 29 mei 2012)
			Wet publieke gezondheidszorg (Wpg)	Verordening Kinderopvang (RB 70-2012, d.d. 26 juni 2012)
				Beleidsplan jeugd 2014-2018
			Decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin	Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar gewest Maastricht en Mergelland
	Gezondheidszorg	B&O	Wet publieke gezondheidszorg (Wpg)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			AWBZ	Regionale nota Gezondheidsbeleid Zuid Limburg 2012-2015 "Een gezonde Koers voor Zuid Limburg!" (RB 74-2011)
			Wet gemeenschappelijke regelingen	Gemeenschappelijke regeling GGD Zuidelijk Zuid-Limburg
			Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht
				Subsidieverordening professionele instellingen W&Z
				Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg
				Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
			Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg	Raadsnota Maastricht Confetti
				Samenwerkingsovereenkomst JOGG-Gemeente Maastricht
	Opvang en onderdak	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Beleidsplan jeugd 2014-2018 Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Algemene wet bestuursrecht	APV
			AWBZ	Stedelijk Kompas (rb 25-2008)
				Raadsnota Maastricht Confetti
				Raadsnota Maastricht Confetti
				Algemene subsidieverordening 2015 gemeente Maastricht
				Regeling subsidies vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg
				Raadvoorstel 103-2014 Nieuwe subsidiesystematiek
	Individuele voorzieningen Wmo	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Besluit maatschappelijke ondersteuning (AMvB / Ministeriële regeling)	Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning (RB 52-2012, d.d. 29 mei 2012)
			Algemene wet bestuursrecht	Regeling tegemoetkoming inkomensgrenzen (RB 53-2012, d.d. 29 mei 2012)
			AWBZ	Besluit nadere regels individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012
				Raadsnota Maastricht Confetti
				Nieuwe opzet sociale alarmering (RB 47-2008)
	Voorzieningen wonen, welzijn en zorg	B&O		
	Gemeenschapshuizen	B&O	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wmo nota 2012-2015 "Meer voor Elkaar" (RB 145-2011, d.d. 20 dec. 2011)
			Algemene wet bestuursrecht	Bestandsanalyse gemeenschapshuizen
				Raadsnota Maastricht Confetti
				Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht
				Subsidieverordening professionele instellingen
7 Sport				
7050	Speelruimtebeleid	B&O	Wmo	Visie op speelruimte
			Atractiebesluit '97	Raadsnota speeltuinen
			Algemene wet bestuursrecht	Visie op speelruimte Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
7051	Beheer en onderhoud sportaccommodaties	B&O	Wmo	Integraal accommodatiebeleid
			Drinkwaterbesluit	Sportnota 2020
			NEN 3140	Spreadingsbeleid buitensportaccommodaties (rb 103-2007)
			Aanbestedingsregels	Bijstellen uitvoeringsplan Spreiding
			Algemene wet bestuursrecht	Buitensportaccommodaties
			HCCP	Tariefnota
			Drank- en horecawet	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
7052	Zwembaden	B&O	Wet hygiëne en veiligheid zwemgelegenheden	Sportnota 2020
			Aanbestedingsregels	Raadsbesluit nieuwbouw zwembad Geusselt
			Algemene wet bestuursrecht	
			Wmo	
7053	Sportstimuleringsactiviteiten	B&O	Wmo	Beleidsregels sport
			Algemene wet bestuursrecht	Sportnota 2020
				Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
8 Kunst en cultuur				
8055	Beeldende kunsten en vormgeving	B&O		Beleidsregels projectsubsidies beeldende kunst en vormgeving

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
			Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
				Protocol Kunst in de Openbare Ruimte
				Cultuurvisie
8056	Culturele evenementen	B&O	Cultuurplan 2009/2012	
			Algemene wet bestuursrecht	Cultuurvisie
				Subsidieverordening culturele beleidsevenementen (vanaf 2009/2008 is overgangsjaar)
				Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
8057	Evenementen/volksfeesten	B&O	Gemeentewet	Evenementenbeleid
			Algemene wet bestuursrecht	
8058	Cultuuraccommodaties	B&O	Cultuurplan 2009-2012	
			Convenant Ministerie "op het zuiden"	
			Algemene wet bestuursrecht	
8060	Media	B&O	Mediawet (Stb. 1987, 249)	Cultuurvisie
			Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
				Beleidsregels professionele kunst per juni 2012
8061	Amateurkunst	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Subsidieverordening Vrijwilligersactiviteiten
				Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
				Cultuurvisie
9 Onderwijs				
9064	Openbaar onderwijs	B&O	Wet primair onderwijs WPO	Verordening bestuurscommissie openbaar basisonderwijs, Raadsbesluit inrichting primair onderwijs.
				Verordening hoger en voortgezet onderwijs
			Wet op het voortgezet onderwijs WVO	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
				Samenwerkingsbestuur PSVOL voor basis en speciaal onderwijs
9065	Onderwijshuisvesting	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
			Algemene wet bestuursrecht	
			WPO	Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeent Maastricht 2002
			WVO	IPOH Integraal Plan Onderwijshuisvestingsplan
9066	Leerplicht, RMC en project VSV	B&O	Wet op expertisecentra WEC	Programma voorzieningen onderwijshuisvesting
			Leerplichtwet	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
			RMC-wet	Hoofdlijnnotitie voortijdig schoolverlaten
9069	Leerlingenvervoer	B&O	Algemene wet bestuursrecht	Verordening G.R. leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland
			Algemene wet bestuursrecht	
			WPO.WVO.WEC	
9070	Onderwijsontwikkeling en -subsidies	B&O	Wet gemeentelijke regeling leerlingenvervoer	Gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer
			Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
9071	Volwasseneneducatie	B&O	Min OCW-regelgeving	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
			Algemene wet bestuursrecht	
				Beleidsplan Educatie Maastricht Mergelland
				Overeenkomst Educatie inburgering Nieuwkomers
9072	Beroepsonderwijs	B&O	Wet educatie- en beroepsonderwijs	Raamovereenkomst Educatie 2012/3
			Wet educatie- en beroepsonderwijs	Algemene subsidieverordening gemeente Maastricht 2015
			Algemene wet bestuursrecht	
10 Stadsontwikkeling				
10073	Bestemmingsplannen	B&O	Wet ruimtelijke ordening	Bestemmingsplannen
			Provinciaal Omgevingsplan Limburg	Structuurvisie
			Besluit op de ruimtelijke ordening	Vorbereidingsbesluiten
			Grextwet	
10074	Stedenbouwkundige plannen	B&O	WABO (Wet Algemeen Bepalingen Omgevingsrecht)	Bestemmingsplannen
			Wet ruimtelijke ordening	Structuurvisie
			Provinciaal Omgevingsplan Limburg	
			Besluit op de ruimtelijke ordening	
			Grextwet	
10075	Projecten	B&O		
10076	Bouwgrondexploitatie	B&O	Europese aanbestedingsregels	organisatie besluit
				Mandaatregeling
				Algemene mandaatlijst en mandaatlijst van de teams juni 2014
			Grondwet	handvest actieve informatievoorziening raad
			Burgerlijk Wetboek	verordening ex art 212 GW
			Gemeentewet	verordening ex art 213 GW
			Algemene Wet Bestuursrecht	verordening ex art 213a GW
			Archiefwet	regels opdrachtverlening en aanbesteding
			BBV	- aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
				- aanbestedingsprotocol
				- inkoopvoorwaarden onder 25.000 euro
				- inkoopvoorwaarden boven 25.000 euro
				Communicatie
				- communicatiekaders
			Fiscale wetgeving	programmabegroting / speerpunten van beleid
			BTW compensatiefonds	programmabegroting / paragraaf grondbeleid
			Besluit accountantscontrole BAPG	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
				Exploatieverordening gemeente Maastricht 2003
				Verordening Baatbelasting
			Wet voorkeursrecht gemeenten	Meerjarenplan Bouwen en Wonen 2000 - 2010
			Onteiningswet	Convenant gemeente - corporaties 2000 - 2010
			Planschadewet	Convenant Duurzaam Bouwen
			Convenant residuele grondprijzenbenadering	Nota pro actief verwervingsbeleid
			Provinciaal Omgevingsplan Limburg	Beleidsnota grondprijzen
			Grondexploitatiewet	Stedenbouwkundigbeleid
			Wet ruimtelijke ordening	- structuurvisie Maastricht 2030
			Rijksnota grondbeleid	- stadvisie 2030
			Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg	Subsidieregelingen
			subsidiereregeling ISV	-besluit subsidie stadseconomie GSB II
			subsidiereregeling IPSV	- topper-regelingen bedrijventerrein
			subsidie ogv Monumentenwet	Grond- en Vastgoedbeleid
			EFRO	- nota grondprijzen 2013

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
			VINEX / Besluit Locatiegebonden Subsidies Tijdelijke regeling Quick Wins Binnenvaart	- grondprijzenbrief 2014 - Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 - Kadernota grond- en vastgoedbeleid - Nota verwervings- en taxatieprotocol <u>Bedrijventerreinen en kantoorlocaties</u> - nieuwe visie op Maastrichtse bedrijventerreinen - nota werklocaties - kwaliteitshandboek - rapport werklocaties Maastricht <u>Cultureel erfgoed:</u> - Vestingvisie - Erfgoedverordening <u>Economie:</u> - Detailhandelsnota 2008 - Economische visie 2020 - Horecanota 2008 - Hotelnota 2009 <u>Verkeer en mobiliteit:</u> - Parkeernormen - Beleidsnota parkeren <u>Openbare ruimte:</u> - Handboek openbare ruimte
10077	Beheer en exploitatie onroerend goed	B&O	Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV Fiscale wetgeving BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Leegstandswet Woningwet Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte + Besluit HW Antikraakwet Faillissementswet Kadernota grond- en vastgoedbeleid	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW regels opdrachtverlening en aanbesteding programmabegroting / speerpunten van beleid Nota grondprijzen 2013 Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Collegenota optierente bij reservering vastgoed (B&W 20-7-2004) Stadsvisie 2030 Structuurplan Maastricht 2005 Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009 Convenant gemeente corporaties 2000-2010 Convenant Duurzaam Bouwen Beleidsnota Beheer en Exploitatie gemeentelijk bebouwd onroerend goed (raadsbesluit 1991) Collegenota mandatering verhuren privaat bebouwd onroerend goed Verordening "algemene erfpachtvoorwaarden 1985" collegenota consequenties meerjaren onderhoudsplanning gemeentelijk privaat bezit collegenota actualisatie algemene erfpachtvoorwaarden 1985 B&W-beleidsnotitie verkoop bebouwd onroerend goed Raadsnota Wijz Financiële verordening (info over privaatrechtelijke overeenkomsten) alsmede intrekking delegatiebesluiten grondzaken. Algemene erfpacht- en verkoopvoorwaarden 2013 Meerjaren Onderhoudsplan 2006-2015 Meerjaren Onderhoudsplan 2011-2021 Kadernota grond- en vastgoedbeleid Meerjaren Prognose Grond en Vastgoedbeleid 2013
10078	Bouwoezicht	V&L	Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV Fiscale wetgeving BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Bouwbesluit Besluit vergunningvrije bouwwerken Besluit indieningsvereisten Bouwstoffenbesluit Woningwet Wet RO Besluit RO Monumentenwet Leegstandswet VROM inspectie Grexwet (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW regels opdrachtverlening en aanbesteding programmabegroting / speerpunten van beleid legesverordening parkeerbijdragerregeling bouwverordening verordening straatnaamgeving en nummering bouwbeleidsplan structuurplan Maastricht nota wonen in beweging nota terrassenbeleid+ nota statafelbeleid nota monumentenbeleid 1997-2005 nota welstandsbeleid 'welstand transparant' 2004 nota integrale handhavingsbeleid nota architectuur, monumenten en welstandsbeleid horecanota Maastricht 2008 erfgoedverordening 2010 Convenant Duurzaam Bouwen Bestemmingsplannen Besluit uniforme vaststelling hoogte bouwkosten + tabellen berekening bouwkosten Antennebeleid 2009
11 Wonen				
11079	Volkshuisvesting	B&O	Gemeentewet Leegstandswet Woningwet Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte en Boek 7a van het Burgerlijk Wetboek Huisvestingswet Huurwet Huursubsidiewet Besluit woninggebonden subsidies Wet bevordering eigen woningbezit Wet Stedelijke Vernieuwing	Huisvestingsverordening woonwagens Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht Stadsvisie 2030, actualisatie 2008 Structuurvisie Maastricht 2030 Stedelijke programmering woningbouw 2010-2019. Herijking raadsbehandeling in 2015 Lokale Woonagenda 2012 Regionale Woonvisie 2010-2020 Huisvestingsverordening woonwagens 2003. Actualisatie raadsbehandeling in 2015
12 Verkeer en mobiliteit				

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
12080	Verkeer en mobiliteit	B&O	Europese aanbestedingsregels Burgerlijk Wetboek Gemeentewet Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Wet Personenvervoer	organisatie besluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatievoorziening raad verordening ex art 212 GW verordening ex art 213 GW verordening ex art 213a GW regels opdrachtverlening en aanbesteding exploitatie-overeenkomst openbaar vervoer verordening standplaatsen openbaar vervoer aanbestedingsbeleid gemeente maastricht programmabegroting / speerpunten van beleid Stadsvisie 2030 Maastricht Mozaïek Structuurplan Maastricht 2005 - 2025 Nota Economische Speerpunten Natuur- en Mileuplan Maastricht Raamplan mobiliteitsbeheersing incl deelplannen Meerjaren Ontwikkelingsprogramma 2005 - 2009 aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
12081	Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	B&O	Wegenverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer WION (Grondroedersregeling)	
12082	Parkeergarages	B&O	Wet samenwerkingsverbanden / Wro	Parkeerbeleidsplan PPS met Qpark
12083	Straatparkeren	B&O	Gemeentewet Wet administratief rechtelijke handhaving parkeervoorschriften (WAHV) ook wel bekend als Wet Mulder Wegenverkeerswet 1994 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW) Belastingrecht inz. Besluit parkeren Belastingrecht / invorderingswet Europese aanbestedingsregels Grondwet Burgerlijk wetboek Algemene Wet Bestuursrecht Archiefwet BBV BTW compensatiefonds Besluit accountantscontrole BAPG Besluit wegslepen van voertuigen 5-7-2001 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen	Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelasting APV wegsleepverordening Maastricht 2006 legesverordening aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht organisatiebesluit mandaatregeling algemeen handvest actieve informatieplicht verordening ex artikel 212 GW verordening ex artikel 213 GW verordening ex artikel 213a GW regels opdrachtverlening en aanbesteding programmabegroting/speerpunten beleid Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelasting 2012 Legesverordening fysieke diensten gemeente Maastricht Aanwijzingsbesluit betaald parkeren Aanwijzingsbesluit vergunninghoudersparkeren Tarieventabel Parkeren
13 Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken				
13084	Riolering	B&O	Gemeentewet Wet op de waterhuishouding Waterleidingwet Wet milieubeheer WION (Grondroedersregeling)	Verordening op riool- en reinigingsrechten Lozingsverordening Aansluitverordening rioleringen Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht Gemeentelijk rioleringsplan
13085	Buurtgericht werken	B&O	Gemeentewet	buurtbudgetten projecten leefbaarheidsfonds Verordening 'Geld voor de buurten' rb 76-2007 aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
13086	Groenvoorzieningen	B&O	Gemeentewet	aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
13087	Verhardingen	B&O	Wegenverkeerswet 1994 Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Telecommunicatiewet Gemeentewet	Handboek openbare ruimte en verkeer Degeneratiebeleid Wegsleepregeling Telecommunicatie verordening APV Ondergrondse kabels leidingen OGN 2011 (overeenkomst Gemeenten Nutsbedrijven Limburg) Handboek openbare ruimte en verkeer
13088	Kunstwerken	B&O	Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	Leidraad civiele kunstwerken Handboek openbare ruimte en verkeer Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
13090	Openbare verlichting	B&O	Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	Beleidsplan openbare verlichting Handboek openbare ruimte en verkeer Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
13093	Walmuren en vestingwerken	B&O	Burgerlijk wetboek in verband met risicoaansprakelijkheid wegbeheer Gemeentewet	Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht Handboek openbare ruimte en verkeer
13094	Hondenbeleid	B&O	Gemeentewet	Verordening op de hondenbelasting aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
13089	Beheer en ingebruikgeving infrastructuur	B&O	Gemeentewet Winkeltijdenwet Algemene Wet bestuursrecht Drank en Horecawet Wegenverkeerswet 1994 (stilstaand verkeer)	Markt(geld)verordening Kermisverordening APV Verordening winkeltijden Maastricht 2005 Locatiebeleid evenementen openbare ruimte Beleidsregels uitstallingen Belastingmaatregelen Nota Ambulante handel 2000 Verordening warenmarkten 1998 + uitvoeringsbesluiten aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht Handboek openbare ruimte en verkeer
13091	Binnenhavens/waterlossingen	B&O	Binnenscheepwet Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Binnenvaartpolitiereglement	Verordening havengelden Verordening lig- en sluisgelden Woonscheepverordening Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
13092	Algemene begraafplaats	B&O	Gemeentewet Wet op de lijkbezorging	Verordening op algemene begraafplaatsen Verordening op begraafplaatsrechten Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
14 Natuur, milieu, water en afval				
14095	Groen, natuur en landschap	B&O	Boswet Flora - en Faunawet	Subsidieverordening Kapverordening

Bijlage 1:				
Inventarisatie Rechtmatigheid Gemeente Maastricht 2014				
nr.	Product	OO	Wetgeving en regelgeving extern	Regelgeving intern (raad)
			Natuurbeschermingswet	
			Europese richtlijnen	
			(nieuwe) Wet ruimtelijke ordening	
			Provinciaal Omgevingsplan Limburg	
			Besluit op de ruimtelijke ordening	
			Grexwet	
14096	Milieu en Stad	B&O	Wet belastingen op milieugrondslag	Legesverordening
			Wet Bodembescherming	structuurvisie Maastricht 2030
			Wet Stedelijke Vernieuwing	beleidskader bodem 2005
			Wet Milieubeheer	aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
				duurzaamheidsimpuls
				luchtkwaliteitplan
14097	Milieu en bedrijf	V&L	Wet belastingen op milieugrondslag	Legesverordening
			Wet Bodembescherming	
			Wet Stedelijke Vernieuwing	
			Wet verontreiniging oppervlaktewater	
			Wet inzake de luchtverontreiniging	
			Wet milieugevaarlijke stoffen	
			Wet geluidhinder	
			Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht	
14098	Afvalinzameling	B&O	Gemeentewet	Afvalstoffenverordening
				Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2009
				Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
				Afvalbeleidsplan 2011-2015
14099	Afvalverwerking	B&O	Wet Milieubeheer	Gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas
				Verordening ongediertbestrijding
				Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
				Afvalbeleidsplan 2011-2015
15 Algemene inkomsten en uitgaven				
15102	Inkoop- en aanbestedingsbeleid	SSC	EU-aanbestedingsregels Besluit aanbestedingsregels overheidsopdrachten (BOA)	Verordening/ reglement aanbestedingsregels Mandaat- en volmachtbesluiten Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht
15104	Documenten- en Postbehandeling	SSC	Archiefwet 1995, Archiefbesluit 1995, Uitvoeringsregelingen, Wet Openbaarheid van Bestuur, Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Bescherming Persoonsgegevens	Archiefverordening Gemeente Maastricht 2006 en Besluit Informatiebeheer Maastricht 2006.
15105	Documenten- en Archivering	SSC	Archiefwet 1995, Archiefbesluit 1995, Uitvoeringsregelingen (o.a. selectielijst archiefbescheiden), Wet Openbaarheid van Bestuur, Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Bescherming Persoonsgegevens, Regeling geordende en toegankelijke staat archiefbescheiden, Regeling duurzaamheid archiefbescheiden, Regeling bouw- en inrichting archiefruimten en archiefbewaarplaatsen (Gemeente-archivaris), Provinciale eisen Duurzaam Digitaal Depot (nabije toekomst)	Archiefverordening Gemeente Maastricht 2006 en Besluit Informatiebeheer Maastricht 2006.
15108	Belastingopbrengsten ozb	BCZ	Wet waardering onroerende zaken Besluit gegevensverstrekking wet WOZ Uitvoeringsbesluit onderbouwing en uitvoering waardebeoordeling Wet WOZ Uitvoeringsbesluit Wet WOZ Uitvoeringsregeling instructie waardebeoordeling wet Woz Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten wet WOZ Uitvoeringsregeling vakbekwaamheidseisen Wet WOZ	Verordening Onroerende zaakbelastingen Maastricht
15109	Belastingopbrengsten toeristenbelasting	BCZ	Gemeentewet	Verordening toeristenbelasting Maastricht
15110	Belastingopbrengsten hondenbelasting	BCZ	Gemeentewet	Verordening op de hondenbelasting Maastricht
15111	Belastingopbrengsten precario	BCZ	Gemeentewet	Verordening precariobelasting Maastricht
15112	Belastingopbrengsten precario Stadsbeheer	SB	Gemeentewet	Verordening precariobelasting Maastricht
15100	Deelnemingen AD	AD	Wet gemeenschappelijke regelingen	
15114	Algemene uitkering gemeentefonds incl behoudz.res.	AD	Grondwet	Verordening ex art 212: financieel beleid, beheer en inrichting financiële organisatie
15115	Onvoorziene uitgaven	AD	Algemene Wet Bestuursrecht	Verordening ex art. 213: controle
15116	Stelpost personeelskosten	AD	Burgerlijk Wetboek	Verordening ex art 213a: doelmatigheids- en doeltreffendheids-onderzoeken
15117	Kapitaallasten MJIP	AD	Gemeentewet	Verordening op de rekeningencommissie en/of de rekenkamer(funcitie)
15118	Stelpost tbv dekkingsplan	AD	Besluit Begroting en Verantwoording	Organisatieverordening
15119	Diverse stelposten	AD		Delegatie- en mandaatregeling
15120	Financiering	AD	Wet financiering decentrale overheden	Treasury Statuut
	Personeelsbeleid	CZ	Ambtenarenwet Fiscale wetgeving Sociale verzekeringswetten CAR/UWO	Ambtenaren reglement Bezoldigingsbesluit Verordeningen op studiefaciliteiten, reiskosten e.d.

Bijlage 2: Verantwoordingslijst Sisa 2014

Afgifte   Sisacode   Omschrijving specifieke uitkering

Afgifte	Sisacode	Omschrijving specifieke uitkering
**	**	<i>** Actueel overzicht te verantwoorden specifieke uitkeringen</i>
OCW	OCW D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 OAB
OCW	OCW D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 OAB
I&M	I&M E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai(incl.bestrijding spoorweglawaaai)
I&M	I&M E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai(incl.bestrijding spoorweglawaaai)
Prov. Limburg	I&M E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden
Prov. Limburg	I&M E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden
I&M	I&M E17	Nota Ruimte project Maastricht
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
Prov. Limburg	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
I&M	I&M E30	tijdelijke subsidieregeling Quick Wins binnenvaart
Prov. Limburg	I&M E30B	Quick wins binnenhavens SiSa tussen medeoverheden
SZW	SZW G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente 2014
SZW	SZW G1A	Wet sociale werkvoorziening
SZW	SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Gemeentedeel 2014
SZW	SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)
SZW	SZW G5	Wet Participatiebudget (WPB)
VWS	VWS H1	Heroïnebehandeling

Bijlage begrotingswijzigingen

volgnr. toelicht.	omschrijving wijziging	prgr	product/ sector	verhoging lasten	verlaging lasten	verhoging baten	verlaging baten	incident. (I) struct. (S)
	Begrotingsjaar 2014							
1	Actualiseren stortingen / onttrekkingen reserves							
a	Reserve maatschappelijke opvang	5/6	Samenleven, Opvang en onderdak	Diverse	€ 200.000			i
		5/6	Samenleven, Opvang en onderdak	Onttrekking reserves			€ 200.000	i
b	Reserve Productiemiddelen ICT	15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Diverse	€ 100.000			i
		15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Onttrekking reserves			€ 100.000	i
c	Reserve A2	10	Stadsontwikkeling, grootstedelijke projecten	Diverse			€ 2.800.000	i
		10	Stadsontwikkeling, grootstedelijke projecten	Storting reserves	€ 2.800.000			i
		10	Stadsontwikkeling, grootstedelijke projecten	Diverse		€ 1.900.000		i
		10	Stadsontwikkeling, grootstedelijke projecten	Onttrekking reserves			€ 1.900.000	i
d	Mobiliteitsfonds	12	Verkeer en Mobiliteit, parkeergarages	onzet erfpacht			€ 28.000	i
		12	Verkeer en Mobiliteit, parkeergarages	Storting reserves	€ 28.000			i
		12	Verkeer en Mobiliteit, fietsparkeren	Diverse	€ 61.000			i
		12	Verkeer en Mobiliteit, fietsparkeren	Onttrekking reserves			€ 61.000	i
e	Verhardingen	13	Beheer openbare ruimte en Buurtgericht Werken: verhardingen	Onttrekking reserves			€ 2.900.000	i
		13	Beheer openbare ruimte en Buurtgericht Werken: verhardingen	Diverse		€ 2.900.000		i
f	Riolen	13	Beheer openbare ruimte en Buurtgericht Werken: Riolering	Diverse		€ 2.500.000		i
		13	Beheer openbare ruimte en Buurtgericht Werken: Riolering	Onttrekking reserves			€ 2.500.000	i
g.	Reserve Noord-Oost	10	Stadsontwikkeling, grootstedelijke projecten	Diverse		€ 6.500.000		i
		10	Stadsontwikkeling, grootstedelijke projecten	Onttrekking reserves			€ 6.500.000	i
h.	Evenementenfonds	3	Economie en werkgelegenheid: vrije tijdseconomie	Diverse			€ 10.000	i
		3	Economie en werkgelegenheid: vrije tijdseconomie	Storting reserves	€ 10.000			i
i.	Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	8	Kunst en Cultuur algemeen	Onttrekking reserves			€ 1.400.000	i
		8	Kunst en Cultuur algemeen	Diverse		€ 1.400.000		i
j.	Reserve beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	Economie en werkgelegenheid: economische structuurversterking	Storting reserves	€ 120.000			i
		3	Economie en werkgelegenheid: economische structuurversterking	Diverse			€ 120.000	i
k.	Reserve organisatieontwikkeling	15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Diverse	€ 149.000			i
		15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Onttrekking reserves			€ 149.000	i
l.	Financieringsreserve I&A beleid	15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Diverse		€ 494.000		i
		15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Onttrekking reserves			€ 494.000	i
m.	Reserve Incidenteel resultaat 2015/2016	15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Storting reserves	€ 2.800.000			i
		15	Algemene Inkomsten en Uitgaven	Diverse		€ 2.800.000		i

Begrotingsjaar 2014	
1. Actualiseren van stortingen en ontrekkingen reserves	
a. Reserve maatschappelijke opvang	De onttrekking aan de reserve wordt verhoogd als bijdrage in de incidentele dekking 2015/2016 zoals opgenomen in de begroting 2015.
b. Reserve productiemiddelen ICT	De onttrekking aan de reserve wordt verhoogd als bijdrage in de incidentele dekking 2015/2016 zoals opgenomen in de begroting 2015.
c. Reserve A2	De storting en ontrekkingen aan deze financieringsreserve voor het A2 project worden geactualiseerd op basis van de verwachte ontvangsten (BTW - compensatiefonds) en uitgaven (vertraging in betaling bijdrage).
d. Mobiliteitsfonds	Hogere storting reserve in mobiliteit tengevolge hogere erfpacht opbrengsten en hogere onttrekking door kosten fietsparkeren.
e. Verhardingen	Verlaging van de onttrekking uit deze bij de rekening 2013 ingestelde reserve als gevolg van vertraging in de projecten.
f. Riolering	Verlaging van de onttrekking uit deze bij de rekening 2013 ingestelde reserve als gevolg van vertraging in de projecten.
g. reserve NoordOost	Verlaging van de onttrekking uit deze bij de rekening 2013 ingestelde reserve als gevolg van vertraging in de projecten.
h. Evenementenfonds	Hogere storting reserve tengevolge hogere opbrengsten precario
i. Reserve Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	Verlaging onttrekking uit deze reserve welke is gevormd bij het niet doorgaan van Culturele Hoofdstad.
j. Reserve beleidsinitiatieven aanloopstraten	Storting in reserve n.a.v. vertraging projectuitvoer (onderhanden werk).
k. Reserve Organisatieontwikkeling	De onttrekking aan deze reserve wordt aangepast aan de verwachte kosten voor trainees en lean trajecten.
l. Reserve I&A beleid	De onttrekking aan deze financieringsreserve kan worden verlaagd omdat de kapitaallasten lager zijn dan geraamd.
m. Reserve incidenteel resultaat 2015-2016	De storting in deze reserve hangt samen met de incidentele dekking zoals opgenomen in het dekkingsplan begroting 2015. De storting is mogelijk door de vrijval van een aantal reserves,voorzieningen en nog te betalen posten.

De Gemeenteraad van de gemeente Maastricht
T.a.v. mevr. V. Sweelssen
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Eindhoven, 13 november 2014

9QTE7S/HDES/PS

opdrachtbevestiging accountantscontrole dienstjaar 2014 gemeente Maastricht

Geachte raad,

In overeenstemming met het besluit dat door de raad is genomen heeft u ons verzocht de jaarrekening te controleren van de gemeente Maastricht over het boekjaar eindigend op 31 december 2014. Het doet ons genoegen door middel van deze brief de aanvaarding van deze opdracht te bevestigen en onze interpretatie daarvan uiteen te zetten.

Wij hebben onze brief als volgt ingedeeld:

- 1 Verantwoordelijkheden Ernst & Young Accountants LLP (hierna: EY of Wij)
- 2 Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht
- 3 Rapportage
- 4 Overige afspraken
- 5 Honorarium
- 6 Bevestiging

1 Verantwoordelijkheden EY

1.1 Opdracht

Wij zullen fungeren als accountant van uw gemeente met het doel te onderzoeken of de jaarrekening aan de in de wet gestelde eisen voldoet. De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een controleverklaring, welke aangeeft of:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen en is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen dat deze in overeenstemming zijn met de begroting en van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen en collegebesluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van raadsbesluiten of door u vastgestelde verordeningen.

Dit kader is door of namens het college nader gespecificeerd en is door uw raad vastgesteld. De rechtmatigheidscontrole van de accountant richt zich alleen op de financiële beheershandelingen als gevolg van deze wet- en regelgeving;

- het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Wij merken aanvullend op dat uw gemeente ook voor het boekjaar 2014 op grond van wettelijk voorschrift verplicht is voor een aantal specifieke uitkeringen de verantwoordingsinformatie hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening, waarvoor het te hanteren model door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is voorgeschreven. Dit in het kader van de verdere invoering van Single information en Single audit (SiSa) in het rekeningjaar 2014 voor een groot aantal specifieke uitkeringen.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie, zoals door de raad vastgesteld, bedraagt voor tekortkomingen 1% en voor onzekerheden 3% van de voor het jaar 2014 voor uw gemeente begrote totale lasten (inclusief stortingen in de reserves). Op basis van de primair begrote lasten 2014 bedraagt deze goedkeuringstolerantie van € 4,7 miljoen. Wij zullen de hoogte van deze goedkeuringstolerantie zo nodig bijstellen aan de hand van de werkelijke lasten volgens de jaarrekening 2014

De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties.

1.2 Wettelijk kader

1.2.1 Beroepsvoorschriften

Wij verrichten onze controle in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Deze standaarden vereisen dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), kunnen wij u die toesturen. Voorts zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

1.2.2 Bepalingen Gemeentewet

Wij gaan op grond van artikel 213, lid 3 van de Gemeentewet na of de jaarrekening aan de bij en krachtens deze wet gestelde voorschriften voldoet, of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig het BBV is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en of de in het kader van SiSa voorgeschreven bijlage is toegevoegd.

1.2.3 Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties

Alle werkpapieren en dossiers, rapporten en andere zaken gecreëerd door onze organisatie als onderdeel van ons onderzoek blijven eigendom van onze organisatie. Wij kunnen worden verplicht om aan derden, bijvoorbeeld wettelijke toezichthouders (AFM), ministeries of justitie, en FIOD-ECD, op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften informatie te verschaffen of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Daarnaast kunnen wij door derden verzocht worden informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Op grond van onze geheimhoudingsregels zijn wij in sommige gevallen verplicht uw schriftelijke toestemming voor inzage te verkrijgen.

Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij hierover zo spoedig mogelijk contact met het college van burgemeester en wethouders opnemen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan en om uw toestemming te vragen voor zover noodzakelijk. Ook de Belastingdienst kan in het kader van het bovenstaande voor een reguliere belastingcontrole aan ons verzoeken informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Een dergelijk verzoek zal altijd in eerste instantie aan u en/of uw juridisch of fiscaal adviseur kenbaar worden gemaakt door de controlemedewerker van de Belastingdienst. Wij zijn van mening dat het algemeen belang er mee gediend is dat de Belastingdienst bij belastingcontroles kan steunen op de uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van jaarrekeningen. Wij zullen u vragen om uw instemming schriftelijk aan ons kenbaar te maken. In dat kader zullen wij bij een verzoek van de Belastingdienst zo spoedig mogelijk contact met u opnemen. Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan zullen wij op grond van onze gedragsregels nagaan waarom u uw instemming niet geeft.

1.2.4 Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme zijn wij verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt, voor zover die wordt gesignaleerd in het kader van onze normale werkzaamheden, te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer. Van een dergelijke melding of het voornemen daartoe mogen wij u geen mededeling doen.

1.3 Interne beheersing en onze controle

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden, maar hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van uw gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij willen er de aandacht op vestigen dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan een controle, gevoegd bij de beperkingen die inherent zijn aan elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

1.4 Onafhankelijkheid

Nederlands recht vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), kunnen wij u die toesturen. Het betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn en dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden. Wij zullen in voorkomende gevallen deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u dan wel het college van burgemeester en wethouders bespreken.

Als partners of andere professionals van onze organisatie het voornemen hebben in dienst te treden bij een controlecliënt gelden randvoorwaarden om onze onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming zult u daarom geen aanbiedingen doen tot het aangaan van een dienstverband in een financiële verslaggevingsrol, aan huidige of voormalige partners of andere professionals van onze organisatie, indien de betreffende partner of professional betrokken was bij de jaarrekeningcontrole, totdat de van toepassing zijnde afkoelingsperiode volgens de onafhankelijkheidsvoorschriften is verstreken.

Voorts zult u zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming geen relaties aangaan met partners of andere professionals van onze organisatie waarbij sprake is van een gemeenschappelijk commercieel of financieel belang. In voorkomend geval zullen wij beoordelen of deze relatie past in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en of de samenloop met de controleopdracht een eventuele bedreiging vormt voor onze onafhankelijkheid.

1.5 Team EY

Ons team bestaat uit de volgende personen:

- ✦ – drs. M.H. de Hair RA, partner
- ✦ – drs. H.H.C. Degens RA, Senior manager
- ✦ – drs. N.J.E.D van Engelen RA Senior manager
- ✦ – S.H.M. Jaecx MSc. Senior staff
- ✦ – S.G.J. Joosten MSc. Senior staff

Daarnaast zullen onderstaande functionarissen als specialist in ons team worden ingezet

- ✦ – drs. A. Buckens RE CISM Senior manager EDP Audit
- ✦ – mr. E.I.H.J. Haesen Senior manager TAX

Als onderdeel van bovenstaand team zetten wij ook (gevorderde) assistenten in. Wij zullen met dit team onze controleopdracht uitvoeren.

Ondergetekende is als externe accountant verantwoordelijk voor de uitvoering van de opdracht. Indien de omstandigheden of de uit te voeren werkzaamheden aanleiding geven tot aanpassing van het team zullen wij daarover met het college in overleg treden.

2 Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht

2.1 Wet- en regelgeving

Wij vestigen er de aandacht op dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht verantwoordelijk is voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het BBV en de WNT. Tevens is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Het college van burgemeester en wethouders is daarnaast verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. Daarnaast is het college ingevolge de financiële verordening primair verantwoordelijk voor een toereikend rechtmatigheidsbeheer. In dat kader dient ook intern binnen uw gemeente met de nodige periodiciteit en diepgang te worden vastgesteld dat dit beheer toereikend is en in het dienstjaar heeft gefunctioneerd.

2.2 Documentatie

Het college draagt verantwoordelijkheid voor het aan ons:

- toegang verschaffen tot alle informatie waarvan het zich bewust is dat deze relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals de vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- verstrekken van aanvullende informatie die wij kunnen vragen voor het doel van de controle, en;
- onbeperkte toegang verschaffen tot personen binnen de organisatie van wie wij vaststellen dat het noodzakelijk is controle-informatie te verkrijgen.

2.3 Bevestiging bij de jaarrekening, (inclusief SiSa bijlage)

Het college dient erop toe te zien dat de rechten en verplichtingen van de gemeente Maastricht op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht, met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt. Reeds bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden zullen tevens op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking moeten worden gebracht. Wij zullen in verband met deze aspecten het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht verzoeken de mededelingen die in dat kader aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen.

Voorts zullen wij het college vragen schriftelijk te bevestigen dat het van oordeel is dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, zowel afzonderlijk als in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van deze posten zal in de schriftelijke mededeling worden opgenomen of eraan worden gehecht.

Wij hebben er alle vertrouwen in te kunnen rekenen op volledige medewerking van uw personeel en vertrouwen erop dat men alle vastleggingen, documentatie en andere informatie die in het kader van de controle benodigd is, beschikbaar zal stellen.

2.4 Fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij zowel het toezichthoudend orgaan als het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Door de kenmerken van fraude, vooral wanneer gebruik wordt gemaakt van verhulling door samenspanning en vervalste documentatie, kan een controle, ook al is die opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een fraude van materieel belang niet aan het licht brengen.

Daar onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, richt onze controleopdracht zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Indien bij de uitvoering van de controleopdracht aanwijzingen van fraude worden verkregen, zullen wij, ongeacht de mogelijke omvang en de aard van de vermoedelijke fraude, aanvullend onderzoek verrichten, afgestemd op het vaststellen van de aard en omvang van de fraude in relatie tot de jaarrekening.

Indien wij een aanwijzing voor -of een redelijk vermoeden van- fraude verkrijgen, zullen wij hierover communiceren met het college en u. In het kader van de Nederlandse *Standaard 240 "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van een controle van financiële overzichten"* zullen wij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht vragen de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

- 1 het college erkent haar verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude;
- 2 het college heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door het management van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude;
- 3 het college heeft aan ons alles gemeld met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de entiteit van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
  - a het management;
  - b werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing;
  - c anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de financiële overzichten;
- 4 het college heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude, die op de financiële overzichten van de entiteit van invloed zijn en waarvan zij kennis hebben verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

Het college zal ons informeren omtrent alle aspecten en beweringen met betrekking tot financiële onregelmatigheden die het college en het overige management ter ore zijn gekomen of zijn meegedeeld (ongeacht de bron of vorm waarin en inclusief, zonder enige beperking, beschuldigingen van "klokkenluiders"). In dat geval verstrekt het college ons volledige en tijdige toegang tot interne onderzoeken naar deze informatie. Onder financiële onregelmatigheden worden ook verstaan aspecten en beweringen rondom manipulaties van financiële resultaten door het management en werknemers, verduistering van activa, omzeiling van interne controles, ongepaste invloed op transacties met verbonden partijen, opzettelijke misleiding van accountants of andere beschuldigingen, niet wettige handelingen of fraude die tot gevolg kan hebben dat de jaarrekening een verkeerd beeld geeft of anderszins de financiële verslaggeving aantast van uw gemeente. Indien in enigerlei mate een beperking geldt voor het verstrekken van bedoelde informatie, dan zal het college ons hiervan onverwijld in kennis stellen. Een dergelijke beperking kan door ons beschouwd worden als een beperking in de aard en reikwijdte van onze opdracht tot controle en kan ons beletten een verklaring af te geven bij de jaarrekening, of kan aanleiding zijn tot aanpassing van onze verklaring of op andere wijze van invloed zijn op de continuering van onze opdracht als onafhankelijke accountant van uw gemeente.

2.5 Naleving specifieke wet- en regelgeving

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht en de raad zijn ook verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften. Een controleopdracht zal in het algemeen niet leiden tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving. Ontdekking van overtredingen, ongeacht de materialiteit, zal leiden tot een overweging van de implicaties voor de integriteit van het management of de werknemers en het mogelijke effect op andere aspecten van onze controle.

Wij zullen het college van de gemeente verzoeken schriftelijk te bevestigen dat het alle inlichtingen heeft verstrekt omtrent alle hem bekende werkelijke of mogelijke overtredingen van wet- en regelgeving, waarmee bij de opstelling van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

3 Rapportage

Tijdens en na afronding van onze controlewerkzaamheden rapporteren wij daarover aan u. Hierna wordt in het kort weergegeven waaruit onze rapportages zullen bestaan.

3.1 Controleverklaring

Wij zullen over de uitkomsten van onze werkzaamheden aan u rapporteren in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het, op basis van onze controlebevindingen, noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze rapportage aan te passen. Daarnaast kunnen de actuele ontwikkelingen rondom de nieuwe controleverklaring resulteren in een gewijzigde structuur en inhoud in de controleverklaring. Onze controleverklaring is bestemd om aan de raad te worden overlegd bij de door het college van burgemeester en wethouders opgemaakte jaarrekening en te worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, te weten de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens. U verstrekt ons daartoe concepten van de openbaar te maken stukken. Onze controleverklaring mag eerst openbaar worden gemaakt na schriftelijke toestemming onzerzijds aan uw college.

Onze voorafgaande schriftelijke toestemming is vereist voor elke nieuwe openbaarmaking van de jaarrekening. Dit geldt ook voor publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag waarin onze naam wordt genoemd, alsmede ten aanzien van het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden. In al deze gevallen dient het college ons tijdig een concept van het document te verstrekken voordat het wordt verspreid.

3.2 Verslag van bevindingen

De gemeentewet eist dat wij omtrent onze controle een verslag van bevindingen uitbrengen aan de raad en in afschrift aan het college van burgemeester en wethouders. In dat verslag rapporteren wij over onze bevindingen, voor zover wij menen dat deze voor de genoemde organen relevant zijn. Daartoe behoort in ieder geval de vermelding van eventuele bevindingen, voor zover in het kader van het jaarrekeningonderzoek gedaan, met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging. Daarnaast besteden wij aandacht aan analyses van de informatie in de jaarrekening en geven wij eventueel aanvullende toelichtingen. Tenslotte geven wij ook in het verslag van bevindingen onze bevindingen weer naar aanleiding van de controle van de bijlage van de jaarrekening, welke verantwoordingsinformatie bevat over een aantal met name door het rijk aangewezen specifieke uitkeringen.

Wij hanteren voor het al dan niet opnemen van bevindingen in het verslag van bevindingen een rapporteringstolerantie van €250.000.

In afwijking van het bovenstaande geldt voor de in de bijlage bij de jaarrekening opgenomen verantwoordingsinformatie inzake specifieke uitkeringen de hieromtrent in het BADO voorgeschreven rapporteringstolerantie per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de omvangbasis (totaal van de lasten) kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

3.3 Tussentijdse rapportage

Naar aanleiding van onze beoordeling van de voor de controle van belang zijnde financiële processen informeren wij u en het college door middel van onze managementletter over de controlebevindingen en daaruit voortvloeiende risico's voor de gemeente. Hierbij zullen wij eventueel ook andere adviezen en aanbevelingen doen, voor zover deze rechtstreeks voortvloeien uit onze controlewerkzaamheden en betrekking hebben op potentiële risico's in de bedrijfsvoering van de gemeente Maastricht.

3.4 Optreden accountant in commissie- en/of raadsvergadering

Op grond van de met uw gemeente gemaakte afspraken kunnen wij aanwezig zijn in de commissie- dan wel raadsvergadering waarin de jaarrekening 2014 geagendeerd staat en daarin het woord voeren omtrent onze controlewerkzaamheden en onze controleverklaring bij de jaarrekening. In dat geval zullen wij graag voorafgaand aan deze vergadering met de voorzitter van deze vergadering (en met de wethouder financiën, secretaris of griffier) overleg plegen met als doel inzicht te verkrijgen in:

- de wijze waarop de vergadering wordt voorbereid inclusief de agenda;
- de procedure die de voorzitter van de vergadering zal hanteren omtrent de wijze waarop vragen aan de accountant ter behandeling aan ons zullen worden doorverwezen.

Wij benadrukken dat wij alleen vragen met betrekking tot de controle en de controleverklaring bij de jaarrekening kunnen beantwoorden. Deze kunnen betrekking hebben op de doelstelling en reikwijdte van de controle, de controleaanpak, het toetsen van het stelsel van interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening, de uitvoering van de controlewerkzaamheden en de inhoud van de controleverklaring. Alle overige vragen met betrekking tot de jaarrekening en het jaarverslag of met betrekking tot de relatie tussen de gemeente en de accountant dienen in beginsel door de voorzitter van de vergadering te worden beantwoord, dan wel te worden doorverwezen naar een lid van het college.

Teneinde ons gelegenheid te bieden om de juiste en volledige weergave van onze antwoorden op de gestelde vragen te kunnen nagaan, verzoeken wij u ons de conceptnotulen van de vergadering, voor zover wij daarin geciteerd worden, tijdig te doen toekomen.

4 Overige afspraken

4.1 Overige diensten

Met uw college zijn wij overeengekomen de controle te verrichten van de door uw gemeente onder verantwoordelijkheid van het college opgestelde conceptverantwoordingen op grond van de ontvangen specifieke uitkeringen van andere overheden. Voor zover de verantwoording van deze specifieke uitkeringen onder SiSa valt, zal de controle ervan worden uitgevoerd bij de jaarrekeningcontrole. De hieruit voortvloeiende kosten zullen worden betrokken bij de afrekening van het controlebudget voor de jaarrekeningcontrole.

Deelverklaringen

De door ons gemaakte kosten voor het verstrekken van controleverklaringen bij specifieke verantwoordingen zullen separaat in rekening worden gebracht.

Naar aanleiding van de ontvangen overige verzoeken tot controle van een (financiële) verantwoording zullen wij een opdrachtbevestiging opstellen waarin we de uit te voeren werkzaamheden, de hiermede naar verwachting gemoede tijdsbesteding en een kostenraming aan elkaar bevestigen, waarna wij met onze controlewerkzaamheden starten.

Wij zullen bij adequate en tijdige oplevering van de conceptverantwoordingen door uw gemeente zorgdragen voor een tijdige uitvoering van deze controlewerkzaamheden in relatie tot de uiterste datum van indiening van deze verantwoordingen.

Overige opdrachten

Wij hechten grote waarde aan onze onafhankelijkheid. Overige opdrachten zullen wij daarom altijd toetsen aan de Nederlandse Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) en de interne regels voor opdrachtacceptatie die binnen EY van toepassing zijn. Naar aanleiding van ontvangen overige verzoeken, met uitzondering van de controle van financiële verantwoordingen, stellen wij een conceptopdrachtbevestiging op waarin onder andere is vastgelegd de uit te voeren werkzaamheden, de hiermee naar verwachting gemoede tijdsbesteding en een kostenraming. Eerst na terugontvangst van de voor akkoord getekende opdrachtbevestiging zullen wij met onze controlewerkzaamheden starten.

4.2 Algemene voorwaarden

Op onze dienstverlening zijn de *Algemene Voorwaarden EY voor audit- en reviewopdrachten* versie april 2014 van toepassing, welke als bijlage bij deze opdrachtbrief zijn gevoegd. In geval van inconsistentie tussen deze opdrachtbrief en de algemene voorwaarden prevaleert het bepaalde in deze opdrachtbrief. Door ondertekening en retournering van deze opdrachtbevestiging verklaart dit exemplaar te hebben ontvangen en te accepteren.

5 Honorarium

Op basis van de in de overeenkomst accountantsdiensten vastgelegde afspraken met uw gemeente zijn wij voor de controle van de jaarrekening van het boekjaar 2014 van de gemeente Maastricht een bedrag overeengekomen van € 50.577 (exclusief omzetbelasting).

De invoering van de WNT leidt tot door ons aanvullend uit te voeren controlewerkzaamheden waarvoor wij een bedrag van € 1.850 (exclusief omzetbelasting) in rekening brengen.

Zoals afgesproken worden er voor de controle van de jaarrekening 2014 aanvullende controles uitgevoerd met betrekking tot de aanbestedingen. Tussen EY en de gemeente Maastricht zijn afspraken gemaakt over de door de gemeente Maastricht en EY uit te voeren werkzaamheden. Indien de werkzaamheden van de gemeente Maastricht overeenkomstig de gemaakte afspraken worden uitgevoerd bedragen de aan de werkzaamheden van EY verbonden kosten maximaal € 23.300 (exclusief omzetbelasting).

Indien tijdens de uitvoering van de controle blijkt dat door EY extra werkzaamheden moeten worden uitgevoerd wegens bijzondere omstandigheden, wordt tot het uitvoeren van deze werkzaamheden pas overgegaan nadat de directeur bedrijfsvoering of de manager concernzaken van de gemeente Maastricht hiertoe schriftelijk opdracht heeft gegeven.

Voor de controle van de SiSa-bijlage is uitgegaan dat de in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2013 opgenomen SiSa-regelingen ook voor 2014 van toepassing zijn. Mocht dit aantal wijzigen, dan communiceren wij de gevolgen hiervan met u.

Wij merken op dat bij de bepaling van dit bedrag nog geen rekening is gehouden met de effecten als gevolg van tussentijdse wijzigingen in wet- en regelgeving op de omvang van onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole. Zodra wij meer inzicht hebben in de wijziging, zullen wij de consequenties van de toepassing voor de jaarrekeningcontrole en het hiervoor nu overeengekomen controlebudget nader bezien en over de uitkomsten hiervan in overleg treden met het college.

Wij attenderen u er op dat ons honorarium jaarlijks conform de stijging van onze kostenstructuur zal worden aangepast.

Voor de nadere uitgangspunten ten aanzien van ons honorarium verwijzen wij u naar bijlage A van deze brief.

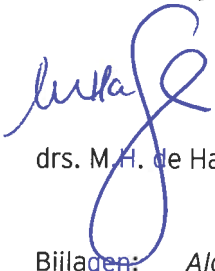
6 Bevestiging

U ontvangt deze brief in tweevoud. Als blijk van uw instemming met deze opdrachtbevestiging verzoeken wij u het tweede exemplaar namens uw raad te doen ondertekenen en aan ons terug te sturen in bijgevoegde antwoordenvolpette. Het origineel van deze brief kunt u behouden voor uw archief.

Tenslotte vermelden wij nog dat deze opdrachtbevestiging van kracht blijft totdat de opdracht wordt beëindigd of gewijzigd, dan wel vervangen wordt door een andere

Wij zien met vertrouwen uit naar een voortzetting van onze prettige relatie.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA

Bijlagen: *Algemene Voorwaarden EY voor audit- en reviewopdrachten versie april 2014*
Antwoordenvolpette

Voor akkoord:
de raad van de gemeente Maastricht
namens deze

de heer C. Hoes
burgemeester

Datum:

Building a better
working world

Algemene voorwaarden EY voor audit- en reviewopdrachten

Algemeen

- 1 In deze *Algemene voorwaarden* wordt verstaan onder *Opdrachtgever* "de partij die opdracht geeft" en onder *Opdrachtnemer* "de EY Limited Liability Partnership of rechtspersoon die de opdracht aanvaardt".
Opdrachtnemer is lid van het wereldwijde netwerk van EY-firma's (*EY-firma's*), die ieder voor zich op zichzelf staande juridische entiteiten zijn.
- 2 Alle opdrachten worden, met terzijdestelling van de artikelen 7:403 lid 2, 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 van het *Burgerlijk Wetboek*, uitsluitend aanvaard en uitgevoerd door *Opdrachtnemer*.
- 3 *Opdrachtnemer* zal de opdracht als zelfstandig *Opdrachtnemer* en niet als werknemer, agent, of partner van *Opdrachtgever* uitvoeren, noch in de vorm van een joint venture. Partijen zijn op geen enkele wijze gerechtigd, gemachtigd of bevoegd om de wederpartij te binden, tenzij anders overeengekomen.
- 4 Alle bedingen in deze *Algemene voorwaarden* zijn mede gemaakt ten behoeve van de (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders en werknemers van *Opdrachtnemer*, alsmede van al de door *Opdrachtnemer* ten behoeve van de uitvoering van de opdracht ingeschakelde derden c.q. hulppersonen.
- 5 *Opdrachtgever* zal zijn eventuele vorderings- en verhaalsrechten met betrekking tot de opdracht uitsluitend uitoefenen tegen *Opdrachtnemer* en niet tegen (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders of werknemers van *Opdrachtnemer*, EY-firma's of door *Opdrachtnemer* ingeschakelde derden c.q. hulppersonen.

Toepasselijkheid

- 6 Deze *Algemene voorwaarden* zijn van toepassing op alle rechtsverhoudingen tussen *Opdrachtnemer* en *Opdrachtgever*. Wijzigingen in deze voorwaarden dienen door partijen schriftelijk te zijn overeengekomen.

General terms and conditions of EY for audit and review engagements

General

- 1 For purposes of these *General terms and conditions*, *Client* means "the principal granting the engagement" and *Contractor* means "the EY Limited Liability Partnership or the legal entity that accepts the engagement". The *Contractor* is a member of the global network of EY Firms (*EY Firms*), each of which is a separate legal entity.
- 2 All engagements will be accepted and carried out exclusively by the *Contractor*, setting aside Sections 403, paragraph 2, 404, 407, paragraph 2, and 409 of Book 7 of the Dutch Civil Code (*Burgerlijk Wetboek*).
- 3 The *Contractor* will carry out the engagement as an independent contractor and not as the *Client's* employee, agent, partner or joint venturer. Neither the *Client* nor the *Contractor* will have any right, power or authority to bind the other, unless agreed otherwise.
- 4 All stipulations laid down in these *General terms and conditions* will equally apply to the (directors of) members/partners, directors and employees of the *Contractor*, and to any third parties or auxiliaries engaged by the *Contractor* for purposes of carrying out the engagement.
- 5 The *Client* will exercise any rights of action or any rights to seek satisfaction it may have relating to the engagement against the *Contractor* only, but not against (directors of) members/partners, directors or employees of the *Contractor*, EY Firms or any third parties or auxiliaries engaged by the *Contractor*.

Applicability

- 6 These *General terms and conditions* apply to all legal relations between the *Contractor* and the *Client*. Any amendments to these *General terms and conditions* must be agreed in writing by the parties.

Building a better
working world

7 Indien een artikel uit deze *Algemene voorwaarden* of de opdrachtbevestiging nietig zijn of vernietigd wordt, blijven de overige artikelen zoveel mogelijk in stand en zal het betreffende artikel in overleg tussen partijen worden vervangen door een artikel dat de strekking van het oorspronkelijke artikel zoveel mogelijk benadert.

8 De toepasselijkheid van algemene voorwaarden van Opdrachtgever wordt hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Totstandkoming van de overeenkomst

9 De overeenkomst komt tot stand op het moment dat de door Opdrachtnemer en Opdrachtgever ondertekende opdrachtbevestiging door Opdrachtnemer retour is ontvangen. De bevestiging is gebaseerd op de ten tijde daarvan door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verstrekte informatie. De bevestiging wordt geacht de overeenkomst juist en volledig weer te geven.

10 Indien de opdracht mondeling is verstrekt, dan wel indien de opdrachtbevestiging (nog) niet getekend retour is ontvangen, wordt de opdracht geacht tot stand te zijn gekomen, onder toepasselijkheid van deze *Algemene voorwaarden*, op het moment dat Opdrachtnemer op verzoek van Opdrachtgever met de uitvoering van de werkzaamheden is gestart.

11 Het staat partijen vrij te bewijzen dat de overeenkomst op andere wijze tot stand is gekomen.

12 De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd, tenzij uit de inhoud, aard of strekking van de verleende opdracht voortvloeit dat deze voor een bepaalde tijd is aangegaan.

Verplichtingen Opdrachtgever

13 Opdrachtgever is gehouden alle gegevens en bescheiden, welke Opdrachtnemer nodig heeft voor het correct uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig in de gewenste vorm en op de gewenste wijze ter beschikking te stellen.

14 Omdat Opdrachtnemer zich dient te houden aan onafhankelijkheidsvoorschriften van nationale en buitenlandse regelgevers, is Opdrachtgever verplicht Opdrachtnemer tijdig, juist en volledig te informeren omtrent (wijzigingen in) de juridische structuur en de zeggenschapsverhoudingen van (de groep, waartoe) Opdrachtgever (behoort), alsmede van alle overige

7 If any Section in these *General terms and conditions* or in the confirmation of the engagement should be found to be invalid or be nullified, the other Sections will remain in force to the extent possible, with the invalid or nullified Section being replaced, in consultation between the parties, by a Section that approximates the purport of the original Section to the extent possible.

8 The applicability of any *General terms and conditions* of the Client is hereby expressly rejected.

Inception of contract

9 The contract shall become effective upon receipt by the Contractor of the confirmation of the engagement duly signed by the Contractor and the Client. Confirmation will be based on the information supplied to the Contractor by the Client at that time and will be deemed to reflect the agreement correctly and completely.

10 If the engagement was given orally or if the confirmation of the engagement has not (or not yet) been returned duly signed, the engagement will be considered to have taken effect, and to have become subject to these *General terms and conditions*, at the point when the Contractor began the work at the request of the Client.

11 The parties are free to prove that the contract has been concluded in some other way.

12 The contract is entered into for an indefinite period of time, unless it is clear from the content, nature or scope of the engagement that it is entered into for a specific period.

Obligations of Client

13 The Client will be obliged to make available - in good time, in the required form and in the required manner - all information and documentation which the Contractor needs for the proper performance of the engagement.

14 Given that the Contractor is required to comply with the independence rules issued by national and foreign regulatory bodies, the Client will be obliged to inform the Contractor - in good time, correctly and in full - of its legal structure and control relationships, and of any changes thereto and of the legal structure and control relationships of any group to which it belongs and any

Building a better
working world

Pagina/Page 3

(financiële) samenwerkingsverbanden haar onderneming of organisatie aangaand, een en ander in de ruimste zin des woords.

15 Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze van derden afkomstig zijn, voor zover uit de aard van de opdracht niet anders voortvloeit. De verstrekking aan Opdrachtnemer van gegevens en bescheiden zal geen inbreuk vormen op het auteursrecht of enig ander recht van een derde.

16 Op verzoek van Opdrachtgever worden ter beschikking gestelde bescheiden na uitvoering van de opdracht geretourneerd. Indien de bescheiden bij Opdrachtnemer bewaard blijven, worden deze na ommekomst van de geldende bewaartermijn vernietigd.

17 De uit de vertraging in de uitvoering van de opdracht voortvloeiende schade van Opdrachtnemer, de door hem gemaakte extra kosten en het extra honorarium, ontstaan door het niet, niet tijdig of niet behoorlijk ter beschikking stellen van de verlangde gegevens en bescheiden, zijn voor rekening van Opdrachtgever.

18 Indien Opdrachtnemer op locatie van Opdrachtgever werkzaamheden verricht, draagt Opdrachtgever zorg voor een geschikte werkplek, die voldoet aan de Arbwet en de beleidsregels opgenomen in de AI-bladen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid inzake *Kantoren en Beeldschermwerkplek*.

Uitvoering van de opdracht

19 Opdrachtnemer bepaakt de wijze waarop en door welke persoon de verleende opdracht uitgevoerd wordt.

20 Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren. Onder *beroepsregelgeving* wordt verstaan "de relevante gedrags- en beroepsregels van de bij de uitvoering betrokken (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders, werknemers en/of ingeschakelde derden, zoals de regels van bijvoorbeeld NBA, NOREA, NOB en RB".

changes thereto, as well as of all other alliances, financial or otherwise, relating to its business or organization, all this in the broadest meaning of the words.

15 The Client guarantees the accuracy, completeness and reliability of the information and documentation made available to the Contractor, including information and documentation originating from third parties, except where precluded by the nature of the engagement. The provision to the Contractor of information provided by Client or on behalf of Client will not infringe any copyright or other third-party rights.

16 The documentation supplied will be returned to the Client upon completion of the engagement if and to the extent that the Client so requests. If the documentation remains with the Contractor, it will be destroyed at the end of the applicable retention period.

17 Damage incurred by the Contractor, additional fees and expenses arising from a delay in the engagement due to failure by the Client to timely and properly provide the information and documentation required shall be borne by the Client.

18 If the Contractor carries out work at the Client's premises, the Client shall provide a suitable workstation that complies with the provision of the Working Conditions Act ("Arbwet") and the policy rules contained in the Working Conditions Information Sheets ("AI-bladen") of the Dutch Ministry of Social Affairs and Employment regarding *Offices and Monitor Workstations*.

Performance of the engagement

19 The Contractor shall determine the way in which and the person by whom the engagement is to be performed.

20 The Contractor shall perform the engagement in accordance with the applicable regulations (including professional regulations) and the requirements to which it is subject by or pursuant to law. The Client will at all times respect in full the obligations ensuing therefrom for the Contractor. *Professional regulations* means "the relevant rules of conduct and professional rules applying to the (directors of) members/partners, directors, employees and/or third parties involved in performing the engagement, for example the rules of such organizations as NBA, NOREA, NOB and/or RB."

- 21 Opdrachtnemer kan eerst meer werkzaamheden verrichten en aan Opdrachtgever in rekening brengen dan waartoe opdracht is verstrekt indien Opdrachtgever hiervoor vooraf toestemming heeft verleend, tenzij deze werkzaamheden voortvloeien uit de aard van de opdracht, uit de onder artikel 17 bedoelde omstandigheden of uit op de opdracht van toepassing zijnde (beroeps)regelgeving.
- 21 The Contractor shall obtain the Client's consent before performing and charging the Client for work which is additional to the scope of the engagement, unless such work arises from the nature of the engagement, from the circumstances referred to in Section 17 or regulations (including professional regulations) applying to the engagement.
- 22 Opdrachtnemer zal de werkzaamheden naar beste vermogen en als een zorgvuldig handelend beroepsbeoefenaar uitvoeren; Opdrachtnemer kan evenwel niet instaan voor het bereiken van enig beoogd resultaat, tenzij zulks expliciet anders in de opdrachtbevestiging is overeengekomen.
- 22 The Contractor shall carry out the work to the best of his ability and acting with due professional care; the Contractor cannot, however, guarantee that any intended result will be achieved unless other arrangements have been explicitly made in the confirmation of the engagement.
- 23 Het is Opdrachtnemer toegestaan om gedeelten van de opdracht uit te besteden aan andere EY-firma's, alsmede aan andere dienstverleners, die eventueel direct contact met de Opdrachtgever kunnen hebben. Niettemin zal alleen Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht.
- 23 The Contractor may subcontract portions of the engagement to other EY Firms, as well as to other service providers, which may deal with the Client directly. Nevertheless, the Contractor alone will be responsible to the Client for the performance of the engagement.
- 24 Opdrachtgever zal geen (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders en medewerkers van Opdrachtnemer aannemen of benaderen om bij Opdrachtgever, al dan niet tijdelijk, direct of indirect in dienst te treden, dan wel direct of indirect ten behoeve van Opdrachtgever werkzaamheden te verrichten.
- 24 The Client shall not engage (directors of) members/partners, directors or employees of the Contractor or approach such persons to enter the Client's employ, either directly or indirectly and whether or not on a temporary basis, or to carry out work, either directly or indirectly, for the Client.
- 25 Opdrachtnemer houdt een werkdoosje aan met daarin kopieën van relevante stukken, welk dossier eigendom is van Opdrachtnemer.
- 25 The Contractor shall maintain working papers containing copies of relevant documents. These working papers are the Contractor's property.
- 26 Tijdens de uitvoering van de opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer op verzoek van één van hen door middel van elektronische e-mail met elkaar communiceren. Opdrachtgever en Opdrachtnemer zijn jegens elkaar niet aansprakelijk voor schade die voortvloeit uit het gebruik van elektronische e-mail, een en ander op voorwaarde dat beide partijen al hetgeen zullen doen dat redelijkerwijze verwacht mag worden ter voorkoming van risico's, zoals het verspreiden van virussen, verminking etcetera.
- 26 While the engagement is being performed, the Client and the Contractor may communicate, at the request of either of them, by means of email. The Client and the Contractor shall will not be liable in respect of one another for any damage resulting from the use of email, on condition that both parties do everything that can reasonably be expected of them to avoid any risks, for example regarding the spreading of viruses, corruption of documents, etcetera.

Geheimhouding en Gegevensbescherming

- 27 Tenzij zulks op grond van toepasselijke wetgeving verboden is, is het Opdrachtnemer toegestaan om alle door of namens u verstrekte informatie (*Clientinformatie*) openbaar te maken aan en te delen met andere EY-firma's en derden die namens hen diensten verlenen, die deze

Confidentiality and Data Protection

- 27 Unless prohibited by applicable law, Contractor may disclose information provided by Client or on behalf of Client (*Client Information*) to other EY Firms and third parties providing services on its behalf who may collect, use, transfer, store or otherwise process it (collectively

Clientinformatie vervolgens mogen verzamelen, gebruiken, overdragen, opslaan of anderszins bewerken (hierna gezamenlijk *Verwerken*) in de verschillende landen waarin zij actief zijn voor doeleinden die verband houden met de uitvoering van de opdracht, teneinde te voldoen aan toezichtsvereisten en/of de onafhankelijkheid te waarborgen/belangenverstrengeling te voorkomen, dan wel ten behoeve van kwaliteits-, risicobeheer- en/of financieel-administratieve doeleinden en/of de verlening van overige ondersteunende diensten van administratieve en IT-aard (hierna gezamenlijk: de *Verwerkingsdoeleinden*). De Opdrachtnemer is jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van Clientinformatie, tenzij enige - Nederlandse of buitenlandse - wetsbepaling, voorschrift of andere (beroeps)regel hem tot openbaarmaking verplicht. Opdrachtgever kan ter zake ontheffing verlenen.

28 Opdrachtnemer is niet gerechtigd de gegevens die aan hem door Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld, aan te wenden voor een ander doel dan waarvoor zij werden verkregen. Hierop wordt echter een uitzondering gemaakt in het geval openbaarmaking voor Opdrachtnemer noodzakelijk is voor de verdediging van zijn eigen belangen, waarbij deze gegevens van belang kunnen zijn.

29 Opdrachtgever geeft hierbij uitdrukkelijk toestemming dat, ten behoeve van de Verwerkingsdoeleinden als bedoeld in artikel 27, Opdrachtnemer en andere EY-firma's en derden die namens hen diensten verlenen Clientinformatie die met Individuele personen in verband kan worden gebracht (*Persoonsgegevens*) mogen Verwerken in de verschillende landen waarin zij actief zijn (de EY-kantoorlocaties worden opgesomd op ey.com). Opdrachtnemer zal de Persoonsgegevens in overeenstemming met toepasselijke wet- en beroepsregelgeving, met inbegrip van (maar niet beperkt tot) de *Wet bescherming persoonsgegevens*, Verwerken. Opdrachtnemer zal van iedere dienstverlener die namens hem Persoonsgegevens verwerkt, verlangen dat hij aan deze vereisten voldoet.

30 Opdrachtgever garandeert dat hij bevoegd is om in verband met de uitvoering van de opdracht de Persoonsgegevens aan Opdrachtnemer te verstrekken en dat de aan Opdrachtnemer verstrekte Persoonsgegevens in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving zijn Verwerkt.

Process) in the various jurisdictions in which they operate for purposes related to the provision of the engagement, to comply with regulatory requirements, to check conflicts, for quality, risk management or financial accounting purposes and/or for the provision of other administrative and IT services (collectively *Process Purposes*). The Contractor shall be responsible to the Client for maintaining the confidentiality of Client Information, except where disclosure is required by Dutch or foreign law, regulation, or other rules (including professional rules). The Client may release the Contractor from this obligation.

28 The Contractor shall not use information made available to it by the Client for any purpose other than that for which it is provided, except where the Contractor acts on his own behalf in disciplinary, criminal, or civil proceedings to which such documents may be relevant.

29 The Client gives his consent for the Process Purposes referred to in section 27 above, that the Contractor, other EY Firms and third parties providing services on their behalf, may process Client Information that can be linked to specific individuals (*Personal Data*) in various jurisdictions in which any of them operate (EY office locations are listed on ey.com). The Contractor will Process the Personal Data in accordance with applicable law and professional regulations including (without limitation) the *Dutch Data Protection Act (Wet bescherming persoonsgegevens)*. The Contractor will require any service provider that Processes Personal Data on his behalf to adhere to such requirements.

30 The Client warrants that he has the authority to provide the Personal Data to the Contractor in connection with the performance of the engagement and that the Personal Data provided to the Contractor has been Processed in accordance with applicable law.

31 Opdrachtnemer en Opdrachtgever zullen de verplichtingen op grond van de artikelen 27, 28, 29, 30, 31 en 32 (*Geheimhouding en Gegevensbescherming*) opleggen aan door hen ingeschakelde derden.

32 Opdrachtnemer is gerechtigd tot het geanonimiseerd vermelden in hoofdlijnen van de verrichte werkzaamheden aan (potentiële) cliënten van Opdrachtnemer ter indicatie van de ervaring van Opdrachtnemer.

Intellectuele eigendom

33 Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt of ontwikkelt of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze niet reeds aan derden toekomen.

34 Het is Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder mede begrepen adviezen, rapporten, computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, (model)contracten en andere geestesproducten van Opdrachtnemer, een en ander in de ruimste zin des woords, al dan niet met inschakeling van derden, te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren.

35 Het is Opdrachtgever niet toegestaan die producten aan derden ter hand te stellen, anders dan ter inwinning van een deskundig oordeel omtrent de werkzaamheden van Opdrachtnemer.

Honorarium

36 Het honorarium van Opdrachtnemer is niet afhankelijk van de uitkomst van de verleende opdracht.

37 Indien na de totstandkoming van de overeenkomst, doch voordat de opdracht geheel is uitgevoerd, tariefbepalende factoren zoals lonen en/of prijzen een wijziging ondergaan, is Opdrachtnemer gerechtigd het overeengekomen tarief dienovereenkomstig aan te passen.

38 Het honorarium van Opdrachtnemer is exclusief onkosten en exclusief declaraties van door Opdrachtnemer ingeschakelde derden. Alle tarieven zijn exclusief omzetbelasting en andere heffingen welke van overheidswege worden opgelegd.

31 The Contractor and the Client shall impose the obligations under Sections 27, 28, 29, 30, 31 and 32 (*Confidentiality and Data Protection*) on any third parties they engage.

32 The Contractor shall be entitled - as evidence of his experience - to indicate the broad outlines, in anonymised form, of the work to the Contractor's clients or potential clients.

Intellectual property

33 The Contractor retains all rights to the intellectual property which it uses, has used, develops or has developed in the performance of the Client's engagement, save where third parties are entitled to such intellectual property rights.

34 The Client is expressly forbidden to duplicate, disclose, or exploit such intellectual property, either directly or through a third party, including recommendations, reports, computer programs, system designs, procedural designs, contracts (including model contracts) and other intellectual property of the Contractor, all this in the broadest meaning of the words.

35 The Client is not permitted to make such intellectual property available to third parties, other than in order to obtain a professional opinion concerning the activities of the Contractor.

Fees

36 The Contractor's fees do not depend on the outcome of the engagement.

37 If there are any changes in factors affecting rates, for example wages and/or prices, after the agreement has come about but before completion of the engagement, the Contractor may adjust the agreed rate accordingly.

38 The Contractor's fees are exclusive of expenses and invoices submitted by third parties engaged by the Contractor. All rates are exclusive of VAT or any other government taxes.

Building a better
working world

Betaling

- 39 Betaling door Opdrachtgever dient, zonder aftrek, korting of schuldverrekening, te geschieden binnen de overeengekomen termijn, doch in geen geval later dan veertien dagen na factuurdatum. Betaling dient te geschieden in Nederlandse valuta door middel van overmaking ten gunste van een door Opdrachtnemer aan te wijzen bankrekening.
- 40 Alle in redelijkheid gemaakte gerechtelijke en buitengerechtelijke (Incasso)kosten, die Opdrachtnemer maakt in verband met de incasso van een vordering op Opdrachtgever, komen ten laste van Opdrachtgever.
- 41 Indien de financiële positie of het betalingsgedrag van Opdrachtgever naar het oordeel van Opdrachtnemer daartoe aanleiding geeft, is Opdrachtnemer gerechtigd van Opdrachtgever te verlangen, dat deze onverwijd (aanvullende) zekerheid stelt in een door Opdrachtnemer te bepalen vorm. Indien Opdrachtgever nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is Opdrachtnemer gerechtigd, onverminderd zijn overige rechten, de verdere uitvoering van de overeenkomst onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen Opdrachtgever aan Opdrachtnemer uit welke hoofde ook verschuldigd is, direct opelsbaar.

Reclames

- 42 Reclames met betrekking tot de verrichte werkzaamheden en/of het factuurbedrag dienen schriftelijk binnen zestig dagen na de verzenddatum van de stukken of informatie waarover Opdrachtgever reclameert, dan wel binnen zestig dagen na de ontdekking van het gebrek indien Opdrachtgever aantoont dat hij het gebrek redelijkerwijs niet eerder kon ontdekken, aan Opdrachtnemer te worden kenbaar gemaakt.
- 43 Reclames als bedoeld in artikel 42, schorten de betalingsverplichting van Opdrachtgever niet op.
- 44 In geval van een terecht uitgebrachte reclame heeft Opdrachtnemer de keuze tussen aanpassing van het in rekening gebrachte honorarium, het kosteloos verbeteren of opnieuw verrichten van de afgekeurde werkzaamheden of het geheel of gedeeltelijk niet (meer) uitvoeren van de opdracht tegen een restitutie naar evenredigheid van het door Opdrachtgever reeds betaald honorarium.

Payment

- 39 The Client shall make payment without deduction, discount or compensation, within the agreed period, but in no event later than fourteen days after the Invoice date. Payment must be made in Dutch currency by transfer to a bank account to be designated by the Contractor.
- 40 The Client must bear any and all judicial and extrajudicial collection costs reasonably incurred by the Contractor as a consequence of the Client's non-performance of his obligation to pay.
- 41 If warranted by the Client's financial position or payment record - such being at the Contractor's sole discretion - the Contractor shall be entitled to require the Client to promptly furnish security (or additional security), in a form to be determined by the Contractor. If the Client fails to furnish the required security, the Contractor shall be entitled, without prejudice to its other rights, suspend the further performance of the agreement at once, and all amounts payable by the Client to the Contractor for any reason whatsoever will be immediately due and payable.

Complaints

- 42 Complaints concerning the work performed and/or the amount invoiced must be communicated to the Contractor in writing within sixty days of the date of dispatch of the documents or information to which the Client's complaint relates, or within sixty days of discovery of the defect. If the Client is able to demonstrate that it could not reasonably be expected to have discovered the defect at an earlier date.
- 43 Complaints as referred to in Section 42 shall not release the Client from its obligation to pay.
- 44 If the complaint is found to be justified, the Contractor may either have the invoiced fees adjusted, have the rejected work corrected or re-performed at no charge, or have all or part of the engagement discontinued, in exchange for a refund in proportion to the fees already paid by the Client.

Building a better
working world

Leveringstermijn

- 45 Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk is overeengekomen.
- 46 Is Opdrachtgever een vooruitbetaling verschuldigd of dient hij voor de uitvoering benodigde informatie en/of materialen ter beschikking te stellen, dan gaat de termijn waarbinnen de werkzaamheden dienen te worden afgerond niet eerder in dan nadat de betaling geheel is ontvangen, respectievelijk de informatie en/of materialen geheel ter beschikking zijn gesteld.
- 47 De overeenkomst kan - tenzij uitvoering blijvend onmogelijk is - door Opdrachtgever niet wegens termijnoverschrijding worden ontbonden, tenzij Opdrachtnemer de overeenkomst ook niet of niet geheel uitvoert binnen een hem na afloop van de overeengekomen leveringstermijn schriftelijk aangezegde redelijke termijn. Ontbinding is dan toegestaan conform artikel 6:265 van het *Burgerlijk Wetboek*.

Opzegging

- 48 Opdrachtgever en Opdrachtnemer kunnen - tenzij een wettelijk voorschrift zich hiertegen verzet - te allen tijde de overeenkomst opzeggen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, tenzij de redelijkheid en de billijkheid zich tegen beëindiging (op een dergelijke termijn) verzetten. Opzegging dient schriftelijk aan de wederpartij te worden meegedeeld.
- 49 Ieder der partijen kan de overeenkomst per aangetekend schrijven (tussentijds) ontbinden, zonder inachtneming van een opzegtermijn, in geval de andere partij niet in staat is haar schulden te voldoen of indien een curator, bewindvoerder of vereffenaar is benoemd, de andere partij een schuldsanering treft, of om enige andere reden haar activiteiten staakt of indien er een situatie is ontstaan die onmiddellijke beëindiging rechtvaardigt.

Period allowed for completion

- 45 Dates by which the work is to be completed may only be regarded as deadlines if this has been expressly agreed.
- 46 If the Client is required to make an advance payment or to provide information and/or materials which are essential to the performance of the engagement, the period allowed for completion of the work will not commence until payment has been received in full or all the information and/or materials have been made available.
- 47 Except in cases where it is beyond doubt that performance of the agreement is no longer possible, the agreement cannot be dissolved by the Client on the grounds of failure to complete the work on time, unless the Contractor fails to perform the agreement or fails to perform it in full within a reasonable period of time, of which the Contractor has been notified in writing after the expiration of the originally agreed completion period. The agreement may then be dissolved in accordance with Section 265, Book 6, of the Dutch Civil Code (*Burgerlijk Wetboek*).

Termination

- 48 The Client and the Contractor may terminate the agreement at any time, with due observance of a reasonable period of notice, unless standards of reasonableness and fairness dictate otherwise, or dictate otherwise in respect of the period of notice and to the extent permitted by applicable law. Notice of termination must be communicated to the other party in writing.
- 49 Either party may dissolve the agreement (prematurely) by registered letter without observing a notice period if the other party is unable to pay its debts, if a trustee in bankruptcy or otherwise, or a liquidator has been appointed in respect of the other party if the other party is making arrangements with its creditors or ceases its activities for any other reason, or if a situation has arisen that justifies immediate termination.

50 Indien Opdrachtgever de overeenkomst overeenkomstig het bepaalde in artikel 48 heeft opgezegd of in geval Opdrachtnemer de overeenkomst overeenkomstig het bepaalde in artikel 49 heeft ontbonden, heeft Opdrachtnemer recht op vergoeding van het aan zijn zijde ontstane en aanneemelijk te maken bezettingsverlies alsmede van additionele kosten die hij redelijkerwijze moet maken ten gevolge van vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst, tenzij er feiten en omstandigheden aan de opzegging c.q. ontbinding ten grondslag liggen die aan Opdrachtnemer zijn toe te rekenen.

51 Indien Opdrachtnemer de overeenkomst overeenkomstig artikel 48 heeft opgezegd, heeft Opdrachtgever recht op medewerking bij overdracht van werkzaamheden, tenzij er feiten en omstandigheden aan die opzegging ten grondslag liggen die aan Opdrachtgever zijn toe te rekenen. Opdrachtnemer behoudt in alle gevallen aanspraak op betaling van de declaraties voor door hem tot dan toe verrichte werkzaamheden. Voor zover de overdracht van werkzaamheden extra kosten met zich meebrengt, worden deze aan Opdrachtgever in rekening gebracht.

Aansprakelijkheid

52 Opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van hem kan worden verwacht.

53 Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade van Opdrachtgever die ontstaat doordat Opdrachtgever of niet door Opdrachtnemer ingeschakelde derden, Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige bescheiden of informatie heeft c.q. hebben verstrekt.

54 Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever of niet door Opdrachtnemer ingeschakelde derden aan Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige bescheiden of informatie heeft c.q. hebben verstrekt, tenzij Opdrachtgever kan aantonen dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen of nalaten zijnerzijds dan wel veroorzaakt is door opzet of grove schuld van Opdrachtnemer.

55 Indien Opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door fouten van Opdrachtnemer die hem kunnen worden toegerekend, is elke aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor schade, hetzij op grond van wanprestatie dan wel onrechtmatige daad, hetzij op grond van de wet of anderszins, beperkt tot maximaal driemaal

50 If the Client terminates the agreement in accordance with the provisions laid down in Section 48 or if the Contractor dissolves the agreement in accordance with the provisions laid down in Section 49, the Contractor will be entitled to compensation for the loss of capacity that it has incurred and can demonstrate, and for any additional costs that it is reasonably required to incur as a consequence of the premature termination of the agreement, unless the termination or dissolution of the agreement is due to facts or circumstances attributable to the Contractor.

51 If the Contractor terminates the agreement in accordance with Section 48, the Client will be entitled to the Contractor's collaboration in transferring work, unless termination of the agreement is due to facts or circumstances attributable to the Client. The Contractor will in all cases remain entitled to payment of the invoices it has submitted for work it performed up to that point. To the extent that the transfer of work involves additional costs, these shall be charged to the Client.

Liability

52 The Contractor shall perform its work to the best of its ability, exercising the due care that can be expected of it.

53 The Contractor will not be liable for any damage incurred by the Client arising due to the Client, or third parties not engaged by the Contractor, having provided it with incorrect or incomplete documentation or information.

54 The Client shall indemnify the Contractor against claims of third parties for damage caused as a consequence of the Client, or third parties not engaged by the Contractor, having provided the Contractor with inaccurate or incomplete documentation or information, unless the Client is able to demonstrate that such damage is not due to a culpable act or omission to act on its part, or that the damage was caused by the Contractor's intentional act or omission or gross negligence.

55 If the Client is able to demonstrate that it has incurred damage due to the Contractor's errors which are attributable to the Contractor, any liability on the part of the Contractor for damages either on the basis of non-performance or on the basis of a wrongful act (*onrechtmatige daad*) and either by law or otherwise will

Building a better
working world

het aan Opdrachtgever gefactureerde bedrag van het honorarium voor de desbetreffende opdracht. Bij een opdracht met een looptijd van meer dan twaalf maanden, is de hier bedoelde aansprakelijkheid beperkt tot maximaal driemaal het honorarium dat in het kader van de desbetreffende opdracht in de laatste twaalf maanden voorafgaande aan de fouten aan Opdrachtgever is gefactureerd. De voorgaande beperking is niet van toepassing op schade die is veroorzaakt doordat er aan de zijde van Opdrachtnemer sprake is van opzet of grove schuld of een dergelijke beperking bij wet of regelgeving verboden is.

Vervaltermijn

56 Voor zover in deze *Algemene voorwaarden* niet anders is bepaald, vervallen vorderingsrechten en andere bevoegdheden van Opdrachtgever uit welken hoofde ook jegens Opdrachtnemer in verband met het verrichten van werkzaamheden door Opdrachtnemer in ieder geval na één jaar na het moment waarop Opdrachtgever bekend werd of redelijkerwijs bekend kon zijn met het bestaan van deze rechten en bevoegdheden.

Toepasselijk recht en forumkeuze

57 Op alle rechtsverhoudingen tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer is Nederlands recht van toepassing.

58 Alle geschillen die verband houden met rechtsverhoudingen tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement Rotterdam.

be limited to a maximum of three times the amount of the fees for which the Client has been invoiced in respect of the engagement concerned. In the case of an engagement covering a period of more than twelve months, such liability will be limited to a maximum of three times the amount of the fees for which the Client was invoiced in respect of the engagement concerned in the twelve months prior to the errors being made. The aforementioned limitation will not apply to any damage caused by the Contractor's intentional act or omission or gross negligence, or if such limitation is prohibited by law or pursuant to regulations.

Expiration of claims

56 Unless otherwise determined in these General terms and conditions do not provide otherwise, the Client's rights of action and other rights on any basis whatsoever in respect of the Contractor in connection with the Contractor's performance of work will in any event lapse one year after the date on which the Client became aware or may reasonably be expected to have become aware of the existence of such rights.

Applicable law and choice of forum

57 All legal relations between the Client and the Contractor will be governed by Dutch law.

58 All disputes relating to legal relations between the Client and the Contractor will be settled by the competent court in the District of Rotterdam.

In the event of any dispute to the interpretation of any of these conditions, the official Dutch-language version will prevail.